

سخنان نامزدهای ریاست جمهوری در مناظره فرهنگی

طبق جدول تنظیم شده توسط صداوسیما، قرار است دو مناظره انتخاباتی باقی مانده بین ۶ کاندیدا در تاریخ‌های دوشنبه ۴ تیر و سه‌شنبه ۵ تیر برگزار شود.

سومین مناظره انتخاباتی، با موضوع فرهنگی و تحت عنوان «انسجام اجتماعی با حکمرانی فرهنگی» در تاریخ ۱ تیر تا ساعت ۰۵:۰۰ بامداد ادامه یافت.

مهدی خسروی گوینده خبر، مجری مناظره‌ها است و زمان مناظره‌ها چهار ساعت خواهد بود.

۱۹:۰۰ پزشک‌یان: دولت سیاست‌گذار و ناظر است و اجرا باید به صاحبان فرایند و کارشناسان واگذار شود

مسعود پزشک‌یان پس از پایان سومین مناظره انتخاباتی چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در جمع خبرنگاران اظهار داشت: آنچه که امروز در این گفتگو با کاندیداها به آن توجه داشتیم در مورد فرهنگ، وضعیت رسانه‌ها و وضعیت اجتماعی و سیاسی اصحاب هنر بود.

وی تصریح کرد: در باور من زنان، همراه مردان هستند و با هم می‌توانند راه را طی کنند و ما نباید مانعی برای رشد آنها ایجاد کنیم و باید در عمل این را نشان دهیم نه در تئوری، که وقتی کار به اجرا در آمد سیستم مردانه حاکم شود.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: در مورد حجاب نباید با خشونت و اجبار کار را به گونه‌ای انجام داد که موجب نارضایتی شود. با اجبار حتی نمی‌توان نوه و بچه خود را وادار به کاری کرد.

پزشک‌یان در پایان افزود: دولت سیاست‌گذار و ناظر است و اجرا باید به صاحبان فرایند و کارشناسان واگذار شود. در مورد پیوست فرهنگی

هم ان شاءالله بتوانیم آنچه در توان هست را اجرا کنیم.

۱۵:۰۰ زاکانی: دولت خدمت دولت حامی اصحاب فرهنگ و خانواده است

به گزارش [خبرنگار مهر](#)، «علیرضا زاکانی» پس از پایان مناظره در جمع خبرنگاران، اظهار داشت: امیدوارم مردم عزیز کشورمان در آینده الگویی برای جهانیان باشند.

وی ادامه داد: امروز موضوع مورد بحث فرهنگ و هنر بود. به طبع پیرامون زنان و خانواده و دختران مباحثی مطرح شد. بنده هم ناظر به حریم خصوصی و عمومی مطالبی را بیان کنم. حریم خصوصی خط قرمز برای دخالت است.

کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با تصریح کرد: معتقدم ضعفها بیشترین خیر و برکت را در انتقال و ارسال و اثر گذاری پیام و رشد جامعه دارد.

وی یادآور شد: دولت خدمت دولت حامی اصحاب فرهنگ و خانواده است.

۱۳:۰۰ جلیلی: باید به فرهنگ سیاسی مسئولین توجه کنیم

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: دیدید که یک سریال مختارنامه که ساخته شد زمینه‌های وحدت فرهنگ ایران و عراق را فراهم کرد. وقتی داعش در عراق ظهور کرد جوان‌های ایرانی و عراقی در ذیل فرمانده حاج قاسم و ابومهدی مثل کیان و مختار علیه داعش جنگیدند.

جلیلی افزود: یک جهان فرصت کار فرهنگی وجود دارد که نه برای یکی دو سال بلکه برای سالها باقی میماند و این عمق راهبردی فرصت کارهای فرهنگی است. بحث من این است که کار فرهنگی از خود دولت شروع میشود و از اصلاح فرهنگ سیاسی شروع میشود. باید دین را دینی برپا کنیم و کار دینی را به شکل دینی با قدرت دنبال کنیم و از خطاکار قهرمان نسازیم. بحث من این است که باید به فرهنگ سیاسی مسئولین توجه کنیم. گاهی اوقات خدای ناکرده یک دروغ و خلاف واقع‌گویی مسئولان ممکن است میلیاردها تومان هزینه‌های فرهنگی را از بین ببرد، یک نمایش و یک سخنرانی به جای کار واقعی این مشکل را ایجاد کند.

۱۰:۰۰ پورمحمدی: هرکدام از نامزدها که پیروز شود، بسیار به مردم بدهکار است

پورمحمدی در جمع خبرنگاران گفت: مناظره خوبی بود. بحث هنر و فرهنگ و زنان و خانواده بحثی جدی بود. نسبت به حقوق اهل هنر و مسائل و مشکلات زنان و دختران و بحث حجاب صحبت شد. امشب خیلی قول دادیم. بنظرم هرکدام از نامزدها که پیروز شود بسیار بدهکار است چون در این مناظره درمورد همه ابعاد بحث جدی کردیم. امیدوارم با مشارکت بالای مردم بخصوص بانوان و دختران و جوانان مان شاهد انتخابات باشکوه باشیم و از کاندیداهایی که پیروز میشوند انتظار داریم به وعده‌هایشان به خوبی عمل کنند. اگر به وعده‌ها عمل شود کشور گلوبلبل می‌شود.

۰۰:۰۷ قالیباف: حتماً مرزنشینان ما باید از فرصت‌های مبادلات مرزی بهره‌مند شوند

محمدباقر قالیباف، نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بعد از برگزاری سومین مناظره انتخاباتی کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری در جمع خبرنگاران، گفت: امشب درباره حوزه مهم مسائل فرهنگی و اجتماعی بحث شد بود که بسیار مهم و جدی است. ما معتقدیم که موضوعات فرهنگی مخصوصاً روی چالش‌های اقتصادی بسیار مؤثر و جدی است.

وی بیان کرد: حوزه فضای مجازی و تأثیرات آن بر فرهنگ، کالاهای فرهنگی، انتقال فرهنگ ما و فضای کسب و کار بسیار مهم است. بنده از این فرصت استفاده می‌کنم و یک خواهش از مردم دارم که فارغ از این‌که در شهر یا روستا و در چه سنی هستند و چه تخصصی دارید، پیشنهادات خود را درباره ۵ اولویت بنده در حوزه اقتصادی دهید و بنده در خدمت شما هستم که در سایت بنده اعلام کنید.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: نکته‌ای هم به عزیزانمان در سیستان و بلوچستان عرض می‌کنم که بحث مربوط به انسداد مرز بود؛ شما سابقه بنده را می‌شناسید که در دوران نیروی انتظامی کسی بودم که به بازارچه‌های مرزی توجه داشتم و حتماً مرزنشینان ما از فرصت‌ها و مزیت‌های مبادلات مرزی باید برقرار شوند و این هم شرافتمندانه و هم عزتمندانه است و تأمین اقتصاد مرزی حق مرزنشینان ما است و نگران این موضوع نباشند و این به امنیت کشور و مرزنشینان کمک خواهد کرد.

۲۳:۵۷ زاکانی: نسبت به شرایط امروز کشور اشراف دارم

زاکانی در بخش پایانی این مناظره، عنوان کرد: کارنامه بنده کاملاً

معلوم است. بنده در این ۴۵ سال گذشته پاسخگوی اعمال خود بودم و به لطف خدا در تمام فراز و نشیب‌های گذشته در طرف درست تاریخ ایستاده‌ام.

وی گفت: بنده در حق خواهی به گونه‌ای حرکت می‌کنم که مخالفین بعضاً پناه می‌آورند و حقوق شأن را استیفا می‌کنند. پزشک‌های می‌تواند از برخی افراد ستاد خود این موضوع را پیگیری کند.

زاکانی گفت: نسبت به شرایط امروز کشور اشراف دارم و برنامه تحول دارم و از بیان آن نیز ابایی ندارم.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: دل‌ها دست خداست. قلب مردم دست خداست. مردم به گذشته و برنامه‌های ما نگاه کنند. نهایت امر هر آنچه خیر و صلاح کشور است، رقم بخورد.

۲۳:۵۱ قاضی زاده: از منتقدان خودم شکایت نخواهم کرد و به آنها انگ بی‌شناسنامه نخواهم زد

قاضی زاده هاشمی در ادامه مناظره، گفت: هر جریانی که بخواهد بین اقوام ما شکاف ایجاد کند از ما نیست.

وی افزود: صندوق حمایت از هنرمندان و اصحاب رسانه را تقویت می‌کنیم. هنوز نتوانستیم سریالی مثل مختارنامه بسازیم. صندوق حمایت از هنرمندان و فعالان گردشگری و فعالان رسانه را تقویت خواهیم کرد. بودجه صداوسیما به ۲۴ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ با این توجه که به سمت تولید محصولات فاخر برود.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری گفت: با تقویت پلتفرم‌ها در کنار نظارت بر آنها به سمت تولیدهای فاخر حرکت می‌کنیم. ۱۴ سال از ساخت مختارنامه می‌گذرد ولی اثری مثل آن ساخته نشده است.

قاضی زاده هاشمی عنوان کرد: از منتقدان خودم شکایت نخواهم کرد و به آنها انگ بی‌شناسنامه نخواهم زد. برخی از همین دوستان این جلسه سال ۹۲ وقتی مسئله ورود زنان به استادیوم پیش آمد کار رئیس‌جمهور وقت را با چالش مواجه کردند. افتخاری نیست که دادسرای فرهنگ و رسانه داشته باشیم و پای خبرنگار را به دادگاه بکشانیم. عده‌ای در کشور نا نشان در حل نشدن مشکلات اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی است.

۲۳:۴۷ جلیلی: امروز یک جهان فرصت هست که مشتاق شنیدن ما است،

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در بخش جمع‌بندی مناظره سوم در حوزه انسجام اجتماعی و حکمرانی فرهنگی، گفت: من حرف زیاد دارم اما زمان من کم است و بخشی از آن را فردا در جمع مردم عزیز اصفهان و بعد در جمع مردم عزیز خوزستان خواهم گفت. حضرت امام ۱۰۰ روز قبل از ارتحال جمله‌ای را فرمودند و در پیام منشور روحانیت گفتند که چه بسا شیوه‌های رایج اداره امور مردم در سال‌های آینده تغییر کند و گفته بودند که باید از هم اکنون برای این موضوع فکر شود. و ما در این موضوع تأخیر داریم همه این مواردی که امروز راجع به فناوری‌ها صحبت می‌شود همان مواردی است که حضرت امام در خشت خام دیده بود. ما باید سهم خود را از فناوری‌ها روشن کنیم و استفاده حداکثری را از آن‌ها داشته باشیم. نگاه من این است که همه این‌ها برای ما فرصت است نه تهدید.

جلیلی افزود: می‌خواهم نگاهم را در موضوع فرصت فرهنگی مطرح کنم، سوال می‌پرسم چند نفر از ما اسم فیلم جوئد میادین را شنیده‌ایم؟ فیلمی راجع به یکی از زنان قهرمان ملی اندونزی است شبیه زنان لرده ایران و همان زمانی که آن‌ها در برابر استعمار انگلیس اسلحه دست گرفته بودند در آنجا هم این زن مبارزه می‌کرد؟ چند نفر از شما اسم فیلم سردار کنوانجان را شنیده‌اید راجع به خانم قهرمان ملی قرقیزستان و داستان آن شبیه آتش بادی است که خودمان سال گذشته ساخته بودیم.

وی گفت: می‌خواهم بگویم که امروز یک جهان فرصت هست که مشتاق شنیدن ما است، چه در حوزه تمدنی نوروژ، چه در حوزه تمدنی مقاومت و اسلام فرصت‌های بسیاری وجود دارد و زمینه‌های بسیاری برای ما فراهم است برای تبادلات فرهنگی و اگر کتاب‌های طائر بطار در الجزایر را می‌خوانند حتماً سووشون ما را هم دوست خواهند داشت.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، ادامه داد: الان در مصر چگونه ما را می‌شناسند؟ یک هفته قبل از شهادت آقای رئیسی، فهمی هویدی ایران بود به من گفت شما چرا خودتان را به مردم ما معرفی نمی‌کنید. اینکه یک جوان سوئدی می‌آید و ملاصدرا را در یوتیوب می‌گذارد و چقدر هم بیننده دارد بحث من این است که اینجا نقش دولت چیست و اگر رئیس‌جمهور یا مدیران فرهنگی ما در مراودات خارجی خود در کنار بازاریابی برای فناوری‌های سطح بالا، یک محصول فرهنگی را هم ارائه کنند؛ آن زمان تولید فرهنگی می‌تواند جهان را فتح کند. می‌تواند یک جهان فرصت ایجاد کند و یک جهان تهدید را به فرصت تبدیل کند.

۲۳:۴۱ پزشک‌یان: باید کاری کنیم زنان ما حیات طیبه داشته باشند

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری در فرصت جمع بندی سومین مناظره گفت: در دیدگاه اعتقادی، فرقی میان زن و مرد در رابطه با تلاش و کارشان دیده نشده است. هر کدام عمل درست داشته باشند پاداش و حیات طیبه خواهند داشت. ما باید کاری کنیم زنان ما حیات طیبه داشته باشند یعنی هر جایگاهی که مرد قرار می‌گیرد زنان ما نیز می‌توانند حضور پیدا کنند. با پذیرش این اصل نوع برخورد ما با دختران و زنان ما تغییر خواهد کرد نه رفتار خشن و اجباری.

پزشک‌یان ادامه داد: اجبار در دین وجود ندارد. اگر خدا می‌خواست همه را یک جور درست می‌کرد. اینکه چگونه با دختران و زنان که تعداد کمی در جامعه ندارند برخورد کنیم یک اصل است. واقعیت گشت ارشاد، جریمه، توبیخ و ... باید کنار گذاشته شود. ما باید با آنها به طریقی که برازنده آنها است برخورد کنیم. سخن گفتن از کرامت و احترام را مردم از ما نمی‌پذیرند.

وی اذعان داشت: در مورد فضای مجازی کسب و کار عده‌ای را با مشکل مواجه کرده است به آنجا رسیدیم، برای آن‌هایی که نانشان را بریدیم چه کردیم. باید این طرف را می‌دیدیم.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: دولت باید به خانه سینما و تئاتر نظارت کند. این واقعیت است که چرا هنرمندان و کارگردانان ما ممنوع الخروج بشوند؟ نگاه امنیتی و اینکه فرهنگ را دولتی کردیم منجر به این شده که جوانان با رفتار ما مشکل دارند.

پزشک‌یان عنوان کرد: هر که بخواهد بگوید فلان کار را بکنیم باید پیش‌رانه باشد. قبلش باید خودش را در رفتار اصلاح کند نه در گفتار و دستورالعمل. وقتی می‌گوئیم آدم‌های شایسته درست کردیم آنها را به جامعه نشان دهیم. الگو داشته باشیم مردم خودشان سمت ما می‌آیند.

وی ادامه داد: همان دولتی که این‌ها به آن گیر می‌دهند، به دنبال برجامش می‌روند، نمی‌توانند حلش کنند.

۲۳:۳۷ قالیباف: در فرهنگ هم باید به سمت مردم‌سازی برویم

قالیباف در بخش جمع بندی مناظره سوم انتخابات ریاست جمهوری، تاکید کرد: معتقد هستم که در حوزه فرهنگ یکی از اشکالات ما این است که توجه به نگاه رهبر معظم انقلاب در حوزه فرهنگی نداشتیم.

فارغ از این‌که ایشان رهبر و ولی ما هستند، بدون شک ایشان یک شخصیت بی‌نظیر در عرصه فرهنگی و هنری در ابعاد مختلف هستند و نه تنها در دنیا بلکه در دنیا شناخته شده هستند.

وی متذکر شد: رهبری در سال ۹۵ توصیه داشتند به همه کسانی که مدیران فرهنگی هستند مبنی بر این‌که ما هزاران مرکز خودجوش داریم که کار فرهنگی می‌کنند که باید روز به روز توسعه پیدا کنند و دستگاه‌های دولتی باید به این‌ها کمک کنند؛ آیا واقعاً این نگاه حکیمانه رهبر معظم انقلاب به عنوان یک فرد صاحب نظر اختصاصی در حوزه فرهنگ و هنر مورد توجه قرار گرفت؟ ما به عنوان مدیران فرهنگی با آن چه کردیم؟ آیا امکانات و پول کم داشتیم یا امکانات را به گونه دیگری مدیریت کردیم؟

نامزد انتخابات ریاست جمهوری ادامه داد: اگر بخش عمده‌ای از سازمان‌های فرهنگی کشور را ببینیم نزدیک به ۹۰ درصد پول آن‌ها برای هزینه‌های جاری خودشان است و چیزی برای کارهای فرهنگی و هنری نمی‌ماند. باید به نیروهای خلاق و جوان در حلقه‌های میانی و به مراکز مردمی این فرصت را دهیم که در دانشگاه و مدارس و در قشرهای مختلف کار فرهنگی انجام دهند.

قالیباف توضیح داد: برای مثال ما ۱۰۰ میلیون به دستگاه‌های فرهنگی می‌دهیم اما ۱۰ میلیون هم خروجی ندارند اما اگر به مجموعه‌های خلاق ۱۰ میلیون تومان بدهیم، ۱۰۰ میلیون خروجی به ما خواهند داد و اگر این امکانات را به یک نویسنده و هنرمند زبردست دهیم، آن‌ها معجزه می‌کنند و کار را متحول می‌کنند اما ما به آن‌ها توجه نکردیم.

وی بیان کرد: مردم‌سازی را همان‌طور که در اقتصاد باید دنبال کنیم، اساس کار ما در دولت چهاردهم این است که در فرهنگ هم باید به سمت مردم‌سازی برویم. همان‌طور که سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام مهندسی داریم، باید سازمان نظام فرهنگی هم داشته باشیم تا اهالی فرهنگ و هنر آن را خودشان اداره کنند.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرد: واقعاً فرهنگ غوغا می‌کند؛ اگر بخواهم مثال بزنم در زمان نیروی انتظامی حتماً سیاه ساکتی و داوود خطر را یادتان است که در دوره کمتر از ۷۰ روز آن‌قدر اثر داشت که باعث شد بیش از ۸۰ درصد مردم از کمر بند ایمنی استفاده کنند که این اثر فرهنگ است. ما ظرفیت فرهنگ را نشناختیم و در دولت خدمت و پیشرفت حتماً به ظرفیت فرهنگ توجه

می‌کنیم و از صاحب نظران این عرصه استفاده می‌کنیم.

۲۳:۳۲ پورمحمدی: نمی‌توانیم با ستیز بر مردم حکمرانی داشته باشیم

پورمحمدی گفت: ما در همه مراحل باید انصاف داشته باشیم و طوری درمورد گذشتگان قضاوت کنیم که دوست داریم آیندگان درمورد ما قضاوت کنند. برخی می‌گویند چهل سال قبل یا سی سال قبل چه اتفاقی افتاده است. آیندگان هم با ما همین برخورد را خواهد کرد. در دولت نهم هدفمندی یارانه‌ها، مسکن مهر، سهام عدالت و... انجام شد. انتقادات و کمبودهایی هم وجود داشته است. ما باید انصاف داشته باشیم.

وی افزود: ما باید نسبت به زنان نگاه رهبری را جدی بگیریم و آن را حاکم کنیم. به زنان اعتماد کنیم و تمام ظرفیت آن‌ها را برای رشد مادی و معنوی کشور در نظر بگیریم.

این کاندیدای ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: مردم عزیز ایران زنان مردان جوانان عزیز! شما در آستانه یک انتخاب بزرگ هستید. باید بین سیاست جذب حداکثری یا دفع حداکثری یک مورد را انتخاب کنیم. نمی‌توانیم با ستیز بر مردم حکمرانی داشته باشیم. در موضوع حجاب بسیاری از مردم دغدغه‌مند ما حسرت حجاب نیم‌بند قبل از پاییز ۱۴۰۱ را می‌شکنند. به این‌ها توجه کنیم.

وی گفت: ما باید انتخاب کنیم. بین امنیت فرهنگی و فرهنگ امنیتی باید انتخاب کنیم. شما مردم بین دولت تصدی‌گر و فضول و مداخله‌گر در عرصه هنر یا دولت تنظیم‌گر و تسهیل‌کننده انتخاب کنید. بین دولت فرار از مسئولیت‌ها و گردن دیگران انداختن یا دولت قرار با همه مردم انتخاب کنید.

وی افزود: زنان مردان و فرهیختگان! دولت قرار، شما را سرمایه بی‌بدیل این کشور می‌داند. به وجود شما می‌بالد. در جریان مصائب و مشکلات شما هست. ما برای گشودن گره‌های باقی مانده و ناراحتی‌ها و مشکلات ما تمام تلاش خود را به‌کار خواهیم گرفت. از تمام ظرفیت‌ها و هوش و آسایش و پیشینه‌مان و صداقت و اخلاص ما به شما و کمک از خدا و روح شهدا و اطاعت از رهبری و امام ادامه می‌دهیم.

چو غنچه فروبسته است کار جهان

تو همچون باد بهاری گره گشا می‌باش

و اینک همراه شو عزیز تنها نمان به درد

کاین درد مشترک هرگز جدا جدا درمان نخواهد شد

شما بهترین هستند و ما امیدواریم برای بهترین‌ها بیشترین تلاش را انجام دهیم.

۲۳:۲۵ زاکانی: باید به اسباب هنر و هنرمندان احترام گذاشت

زاکانی در ادامه ضمن تبریک مبلغین کشور، افزود: مردم سالاری دینی که انقلاب اسلامی به ما هدیه داد فقط در حوزه سیاست خلاصه نمی‌شود لذا این مهم باید عمق یابد و در حوزه فرهنگ، اجتماع و اقتصاد هم باید عملاً مشارکت مردم را ببینیم.

وی با بیان اینکه دولت خدمت، دولت حامی در جهت ایجاد بستر و فضای مناسب فرهنگی است، ادامه داد: در حوزه فرهنگ و توجه به حلقه‌های میانی و دقت در ایجاد سازوکارها و فناوری‌های حدی. برای تفریح و شادی برای‌مان موضوعیت دارد. در دو سال گذشته دیدید که چطور شادی‌های میلیونی در کشور و تهران رقم می‌خورد.

وی گفت: در حوزه تعلیم و تربیت عملاً مجموعه زیرساخت‌های خود را پشت سر مدرسه قرار داده‌ایم.

زاکانی بیان کرد: باید به فرهنگ به‌عنوان مدار سایر نظامات توجه کرد و تعلیم و تربیت را به‌عنوان یک پیشران پذیرفت.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: مواردی در قالب فیلم، سریال، کتاب و... نیازمند حمایت جدی و اساسی است. چرا که می‌تواند ماندگاری پیام را بیشتر کند و هم می‌تواند نشانگاه باشد.

زاکانی یادآور شد: باید به اسباب هنر و هنرمندان احترام گذاشت.

۲۳:۲۱ قاضی‌زاده: باید بپذیریم که الان صداوسیما تنها بازیگر حوزه فرهنگ ما نیست

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، گفت: دوستانی که نگران بودند من از جت اسکی صحبت کردم و گفتند این ورزش گرانی است، نگران نباشند سواحل جنوبی و شمالی ما عرصه بزرگی دارد و برای همه جا هست.

قاضی زاده هاشمی ادامه داد: باید بپذیریم که الان صداوسیما تنها بازیگر حوزه فرهنگ ما نیست؛ پلتفرم‌ها جای زیادی گرفته‌اند و

رقبایی به وجود آمده‌اند. باید تلاش کنیم که با یک تفاهمی با جامعه فرهنگی امور فرهنگی کشور را جلو ببریم. این جز با اعتماد و سپردن کار به خودشان و خودکنترلی ممکن نیست.

وی افزود: اگر در فضای مجازی تولیدی داشت و فیلم کم‌دی خوبی داشت یا برنامه آموزشی خلاق داشت باید حتماً سهمی از فروش پهنای باند که فروخته می‌شود را داشته باشد تا تشویق شوند.

قاضی زاده هاشمی عنوان کرد: آقای زاکانی تلاش می‌کنند مقایسه‌ای شود بین دولت شهید رئیسی و دولت قبلش دولت آقای روحانی. ظاهراً کسی دولت آقای روحانی را گردن نمی‌گیرد! اینکه حرف‌های کلی بزنیم و برنامه ندهیم و کارنامه ندهیم، درست نیست.

۲۳:۱۷ جلیلی: رئیس‌جمهور باید فرهنگ را بشناسد

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در چهار دقیقه دوم از بخش سوم مناظره، ادامه نظرات خود را پیرامون سیاست‌گذاری فرهنگی بیان کرد: معتقدم رئیس‌جمهور به دلیل جایگاهی که دارد باید حداقل یک مصرف‌کننده درجه یک محصولات فرهنگی باشد و فرهنگ را بشناسد. جمهور باید بتواند نقش راهبری خود در فرهنگ کشور را و در اداره بودجه‌هایی که به حوزه فرهنگ تخصیص داده می‌شود به خوبی ایفا بکند. رئیس‌جمهور شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

جلیلی افزود: مدیریت فرهنگی مدیریت عابر بانکی نیست که فقط پول بدهد و گزارش ثمره بودجه‌هایی که اختصاص داده می‌شود باید با توجه به آثاری که دیده می‌شود بررسی شود. جای فرهنگی نباید به ستادهای چاق و چله اختصاص یابد و باید آثار فرهنگی خودشان را نشان دهد و مردم نیز در این رابطه انتظار محصولات خوب فرهنگی را دارند و باید استانداردهایی بر اساس منطق فرهنگی و قانون اتفاق بیفتد و این بسیار مهم است.

وی گفت: اگر مدیر فرهنگی در این زمینه اشراف نداشته باشد با کمترین مسئله‌ای نمی‌تواند کمک لازم را بکند و خطاها را از بین ببرد. یک زمان یک نامه به دست من رسید که گفتند به نظر ما پخش این فیلم به صلاح نیست و من فیلم‌نامه را از کارگردان گرفتم و مطالعه کردم و دیدم هیچ مشکلی ندارد. فیلم ساخته شد و بسیار هم مورد استقبال واقع شد و نه تنها به امنیت ملی لطمه نزد بلکه

بسیار هم کمک کرد.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، ادامه داد: هم اکنون ۳۵ صنف وجود دارد که در صنعت سینما مشغول به کار هستند و وقتی نگاه می‌کنیم از سال ۱۳۶۸، شغل کارکنان سینما را به عنوان سیادان فصل جنوب ثبت کرده‌اند. این‌ها هنوز ردیف مشخصی ندارند و قانون اصلاح نشده است. ما هم اکنون فرصت‌های خوبی داریم و لازم است آنها را بشناسیم.

جلیلی، گفت: ده‌ها هزار میلیارد تومان گردش مالی بازی‌های یارانه‌ای است و یا در حوزه تولیدات انیمیشن مانند تولید فیلم پسر دلفینی می‌توان گفت که این‌ها فرصت‌های خوب کشور ما است. اگر این موضوعات را جدی بشناسیم آثار خوبی خواهد داشت.

۲۲:۱۳ پزشک‌یان: دولت باید از حالت مداخله‌گری در بیاید و سیاست گذار و ناظر برنامه باشد

پزشک‌یان در بخش ششم صحبت‌های خود ادامه داد: اصولاً دولت باید از حالت مداخله‌گری در بیاید و سیاست گذار و ناظر برنامه باشد و کار را ناظران بخش‌های خصوصی بسپارد. ممیزی باید بر اساس قانون صورت گیرد نه سلیقه‌ی.

وی اذعان داشت: ممیزی‌های سلیقه‌ی را کاملاً رد می‌کنم و اجازه مداخله دستگاه‌ها در حوزه فرهنگی را نخواهم داد. قانون مالکیت معنوی ضرورت دارد. تلاش خواهیم کرد دولت من فرهنگی باشد نه اینکه فرهنگ را دولتی کنم.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: تلاش می‌کنم امنیت فرهنگی را برای نهادهای منظور ایجاد کنم. این رویکرد مانع از فرار و مهاجرت نخبگان خواهد شد. یک تعداد ناراضی هستند ولی روند باید مانع آن شویم.

پزشک‌یان عنوان کرد: باید منابع مورد نیاز برای بازسازی فرهنگ خودمان تأمین شود. سریال‌های خارجی که نشان می‌دهند در سابقه تاریخی خود ما قدیمی ترش وجود دارد. برای کتابخوانی جامعه باید هدایت شوند. جوامعی که در آن استان‌ها ساعت‌های بیشتری درس می‌خوانند فساد و جرم و جنایت و مشکلات اجتماعی، جنگ‌ها و دعوای

کمتر است.

وی ادامه داد: در رابطه با پیوسته‌های فرهنگی در مناطق حتماً باید در جاهایی که درست شده و فاقد کتابخانه و مسجد و... هستند اقدامات صورت گیرد. باید طوری شکل بگیرند که قابل استفاده باشد. ساختار اجتماع باید طوری باشد که این روند در آن قابل اجرا باشد.

۲۳:۰۸ قالیباف: باید فرهنگ را از تصمیمات سیاسی و سیاست زدگی دور کنیم

قالیباف تاکید کرد: ما باید تلاش کنیم فرهنگ را از تصمیمات سیاسی و سیاست زدگی دور کنیم و تحت تأثیر آن قرار ندهیم تا آسیب نبینیم، چرا که خود فرهنگ ساحت و صاحبانی دارد و پیشکسوتانی دارد.

وی ادامه داد: ما به عنوان یک سیاستمدار در حوزه بهداشت و درمان و بحث‌های صرف تخصصی آن دخالت نمی‌کنیم چرا که فقط اهل آن فن باید این مسائل را دنبال کنند.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرد: البته فرهنگ را هم خود مردم تولید می‌کنند و هم مصرف می‌کنند و نقش دولت در حوزه فرهنگ باید تولی‌گری باشد. زمانی که حرف از فرهنگ می‌زنیم باید به زیر ساخت آنجا و به هنرمند و اهالی فرهنگ و معیشت آنان و محتوا توجه شود. بنده در ۱۲ سالی که در شهرداری تهران بودم، با همین نگاه به موضوع فرهنگ نگاه کردم.

قالیباف متذکر شد: ما در شهر تهران تولید کار فرهنگی را با کمک مردم انجام دادیم و فرصت‌هایی را فراهم کردیم. ما بیش از ۳۶۰ کتابخانه در تهران ایجاد کردیم که کتابخانه شبانه روزی و الکترونیکی ایجاد کردیم و دسترسی آن را برای کل کشور در نظر گرفتیم.

وی افزود: همچنین چند ده هزار صندلی سینما و سالن‌های تئاتر تراز اول و در سطح بالا و متناسب با کشورهای پیشرفته ایجاد کردیم، فرصت‌هایی مانند سراهای محله را در کنار مساجد و حسینیه‌ها ایجاد کردیم.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: موضوعاتی

مانند باغ موزه دفاع مقدس و باغ کتاب در تراز بین‌المللی هستند و این‌ها فرصت‌هایی هستند که ما به آن‌ها نیاز داریم. از ما پذیرفته نیست که استانی داشته باشیم که یک سینما هم نداشته باشد و باید تلاش کنیم که این عدالت را در همه بخش‌ها توسعه دهیم. ما در دولت چهاردهم خود را مکلف می‌دانیم که این کار را در گستره ملی تحقق بخشیم.

۲۲:۰۴ پورمحمدی: یکی از مسائل فرهنگ و هنر، سرقت ادبی است

پورمحمدی: چند سوال در اول برنامه توسط هنرمندان و مردم مطرح شده است. یکی از هنرمندان اشاره کرده است که فضای افسردگی را چگونه می‌خواهیم درمان کنیم. این مسئله بسیار جدی است و بسیاری از سیاه‌نمایی‌ها و بدبینی‌ها و اختلافات ما سایه انداخته است بر اینکه قوت‌ها و دستاوردهایمان را ببینیم. و باید همت همه جانبه برای فهم دستاوردها داشته باشیم و البته پذیرش اشتباه هم یک اصل است.

وی افزود: بحث حقوق مالکیت در حوزه فرهنگ و هنر بسیار مهم است. یکی از مسائل فرهنگ و هنر سرقت ادبی است که در دنیا یکی از رشته‌های مهم حقوقی است و در کشور خودمان هم درمورد آن قانون داریم. بحث در رشد حوزه فرهنگ و هنر بسیار تعیین‌کننده است.

وی در خصوص فرهنگ کتاب و کتابخوانی گفت: موضوع کتاب، قله فرهنگ است. کشوری که می‌خواهد بگوید در حوزه فرهنگ اعتلا دارد، کتاب نمونه‌ای برجسته است. ما با اشراف و هدایت مقام معظم رهبری در این زمینه پیش‌تاز هستیم. ولی این حوزه همچنان به کمک نیاز دارد و گرانی کاغذ و کتاب مشکل ایجاد کرده است. باید به زندگی مفاخر فرهنگی و هنری‌مان توجه کنیم. رشد اقتصادی در حوزه فرهنگ تعیین‌کننده است. تقویت بخش خصوصی باید حمایت شود. باید به اقتصاد فرهنگ توجه شود و اجازه دهید که بخش خصوصی حضور جدی‌تر داشته باشد.

وی افزود: در قله‌ی هنر، بحث سینما قرار دارد که ظرفیت‌های زیادی در دنیا و کشورمان ایجاد شده است. ما در حوزه‌ی نمایش خانگی ارتقا پیدا کردیم. اما نباید این حوزه را رقیب احساس نکنیم و دست‌گاه حاکمیتی نباید از نمایش خانگی نگران باشد. نمایش خانگی باید به کمک فرهنگ بیاید و البته بحث نظارت و مراقبت یک بحث اساسی است. قرار ما در دولت چهاردهم این است که نظارت بر نمایش خانگی را

بايد اصلاح كنيم.

وي گفت: مسئله مهم اين است كه بايد قدرت فرهنگ و هنر را براي ساختن جامعه‌اي شايسته و تراز ايران و اسلام باور كنيم. باور و اعتماد تعيين‌كننده است. در دولت قرار رسالت ما دفاع از هويت فرهنگي و عدالت فرهنگي و امنيت جامعه و حقوق خلاقان و آفرينندگان آثار هنري است.

۲۳:۰۰ زاكاني: توسعه زيرساخت‌هاي فرهنگي امر جدي است

زاكاني در بخش سوم مناظره در حوزه سياست گذاري در حوزه توليدات فرهنگي و هنري، اظهار داشت: معتقدم سياست گذاري فعال و حامی وظيفه دولت است نه اعمال سليقه فرهنگي و محدود كه با شرايط و اقتضائات فرهنگي در مخالفت باشد.

وي گفت: فرهنگ مثل هوا مي‌ماند و سبب حيات خواهد شد. دولت خدمت دولتي است كه حامی مردم در توليدات درست فرهنگي و هنري است. زائقه مردم كاملاً مشخص است و اينگونه نيست كه يك عده براي مردم زائقه‌اي را تعريف كنند.

وي افزود: فيلم بي بدن تا به امروز پرفروش‌ترين فيلم است ۲۰ هزار صندلي را احيا كرديم و در حال حاضر ۵ هزار و ۵۰۰ صندلي سينمائي داريم.

زاكاني با بيان اينكه توسعه زيرساخت‌هاي فرهنگي امر جدي است، گفت: بايد به اقتصاد فرهنگ دقت كرد.

وي يادآور شد: بيمه هنرمندان و توجه به آنها و صندوق اعتباري هنر در دولت خدمت به صورت جدي پيگيري خواهد شد.

وي گفت: جلوگيري از مداخله دستگاه‌هاي غير متخصص انجام خواهد شد. توجه به زيرساخت‌هاي فرهنگي، سينما، انيميشن، نشاط اجتماعي، كتاب، بايد مورد دقت قرار گيرد.

زاكاني تصريح كرد: موضوع فرهنگ و قالب‌هاي فرهنگي مثل كتاب و كتاب خواني امري است كه اگر ملتي با آن آشنا شد مي‌تواند آينده خود را به بهترين نحو بسازد.

وی گفت: من ۲ کتاب معرفی می‌کنم. یک کتاب «دغدغه‌های فرهنگی» است که فرمایشات رهبر انقلاب است و آن را به آقای پزشک‌یان می‌دهم تا بخواند. فرصت صحبت دربار [دور] سیاه ۸ سال [آقای روحانی نیست. مردم کتاب «فاجعه بنفش» را بخوانند و از آن سیاه‌چاله‌ای که دوستان ما را می‌خواهند به آن برگردانند پرهیز کنند.

زاکانی خطاب به پزشک‌یان گفت: بنده، بنده خدا هستم. یک نفر از ملت هستم. نه خدا هستم و نه ملت. دوران یکسری اقدامات گذشته است و مردم آگاهند و بصیرت دارند. توهین به بصیرت مردم نکنید.

۲۲:۵۶ قاضی‌زاده: اگر آثار فاخر تولید کنیم در داخل و خارج از کشور مخاطب خواهد داشت

قاضی‌زاده هاشمی در ادامه مناظره گفت: دولت باید نقش پیشرانی را در عرصه فرهنگی ایفا کند. حوزه فرهنگ باید مورد حمایت دولت‌ها قرار بگیرد. امروز فرهنگ ایران مورد حمله است؛ سریالی مثل حشاشین مصری‌ها می‌سازند و تاریخ ما را آن‌گونه که می‌خواهند می‌سازند، این به‌خاطر خلأ و کم‌کاری است که این‌طرف هست. باید از آثار فاخر حمایت کرد؛ خوب نیست که کارهایی مثل سلمان فارسی سال‌ها طول بکشد تا آماده شوند.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: قهرمانان تاریخی بزرگی داریم؛ شهدا که قهرمانان بزرگ ما هستند و همگی قابل روایت هستند. حتی در عصر حاضر ۲۳۰ هزار شهید داریم که قابلیت تعریف گسترده از ابعاد مختلف زندگی یک‌یک آنها وجود دارد و در این زمینه کم‌کاری شده است. دیگران قهرمان ندارند و می‌خواهند برای خودشان قهرمان بسازند. ولی ما قهرمان داریم و باید آنها را روایت کنیم و آنها را به جهانیان معرفی کنیم. توانسته‌ایم گفتمان مقاومت را به دانشگاه‌های آمریکا برسانیم؛ آیا فرهنگ و میراث ایرانی را نمی‌توانیم؟

وی افزود: اگر آثار فاخر تولید کنیم در داخل و خارج از کشور مخاطب خواهد داشت. ایران فرهنگی بزرگ از غرب چین تا مدیترانه و شمال آفریقا را شامل می‌شود، باید جاده ابریشم فرهنگی را راه‌اندازی کنیم.

قاضی‌زاده هاشمی تأکید کرد: گفتمان مقاومت را در همین مدت کوتاه

به دانشگاه‌های آمریکا رساندیم، حتماً اگر تلاش و برنامه‌ریزی کنیم میراث کهن و فرهنگ زبان فارسی را هم می‌توانیم منتقل کنیم. هنرمند باید آزادی عمل داشته باشد، دولت باید با حمایت با تزریق منابع جهت‌دهی کند. باید بپذیریم که الان صداوسیما تنها بازیگر حوزه فرهنگ ما نیست؛ پلتفرم‌ها جای زیادی گرفته‌اند و رقاباتی به وجود آمده‌اند.

۲۲:۵۱ جلیلی: مدیر فرهنگی باید بداند فیلم و رمان چیست

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در بخش سوم مناظره، پیرامون سیاست‌گذاری در امور تولیدات فرهنگی و هنری، برنامه‌های خود را تشریح کرد و گفت: از افتخارات کشور ما این است که تاریخ آن مملو از تولیدات فرهنگی است از دیوان‌های شعر و صنایع فرهنگی، امروز زیرساخت‌های فنی و بسیار ارزشمندی برای تولید فرهنگی داریم و دشمن بسیار تلاش می‌کند با تمام توان جلوی این را بگیرد. همان قدر که سعی می‌کند جلوگیری کند از پیشرفت هسته‌ای و برخی از صنایع ما در زمینه پیشرفت‌های هنری هم همین تلاش را می‌کند. فیلم‌هایی مثل آرگو و ۳۰۰ از جمله تلاش‌های آن‌ها است.

وی بیان کرد: می‌خواهم بگویم که دشمن با همه تلاشی که می‌کند نتوانسته است از زیرساخت‌های خوبی که امروز داریم جلوگیری کند. می‌خواهد جلوی موفقیت‌های خوب کشور را بگیرد اما من می‌گویم که دستاوردهای ما شعار نیست و در سال‌هایی که مطالعه می‌کردم، آقای احمدرضا معتمدی را شناختم که فلسفه فیلم را نوشته است و سه فیلسوف برای آن مقدمه نوشته‌اند. در صورتی که همه او را فقط به عنوان یک کارگردان می‌شناسند.

جلیلی افزود: ما امروز زیرساخت‌های بسیار ارزشمندی برای تولیدات فرهنگی داریم اما باید نقشه کلان داشته باشیم. باید مشخص باشد که برای کودکان چه سهمی در این تولیدات قرار می‌دهیم و یا برای روستاییان و همین‌طور برای تاریخ و مفاخر ملی‌مان چه سهمی اختصاص می‌دهیم. دولت باید بگوید که چه نقشه کلانی برای فرهنگ دارد و مدیر فرهنگی باید حتماً کسی باشد که در بین اهل خبره و هنر، شناخته شده باشد و او را بپذیرند و این توان را داشته باشد که جوانانی که در این عرصه هستند را راهبری کند.

وی گفت: مسئول فرهنگی کلان کشور باید کسی باشد که اگر تولید کننده

حرفه‌ای در کشور نیست حداقل مصرف‌کننده حرفه‌ای باشد و بداند شعر، رمان، فیلم و رسانه چیست؟ اگر این‌طور نباشد طبیعتاً فرهنگ ما نمی‌تواند جایگاه خود را پیدا کند و آن راهبری لازم را که باید داشته باشد نخواهد داشت.

۲۲:۴۷ پزشک‌یان: تقویت کتابخوانی باید از طریق مدرسه پیگیری شود

پزشک‌یان در بخش پنجم سخنان خود تصریح کرد: در رابطه با سینما و هنر مشکلاتی داریم که باید موانع آنها برداشته شود. ۱۷ فیلم بلند که در عرصه بین‌المللی به نمایش گذاشته شد که در ایران مجوزهای لازم را نگرفتند. موانعی که باعث می‌شود هنرمندان ما زیرزمینی و غیرقانونی کار کنند باید برطرف شود تا از حضور این عزیزان استفاده کنیم.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: اصغر فرهادی را همه می‌شناسیم که در خارج برای چه اعتباری قائل هستند. در مورد پیوسته‌های فرهنگی، واحدهای مسکن مهر که آقای احمدی نژاد ساختند نه مسجد، نه ورزشگاه نه جای تفریح‌ساخته نشد. فقط مسکن ساخته شد و در فضایی که پیوسته‌های فرهنگی‌اش همراه نباشد ارزیابی‌ها نشان می‌دهد مشکلاتی دیگری به همراه خواهد داشت و مشکلات فرهنگی و اجتماعی و خانوادگی در آنجا بیشتر است.

پزشک‌یان با اشاره به اهمیت کتابخوانی ادامه داد: مسأله دیگر گرانی کتاب است و وقتی قدرت خرید کتاب وجود نداشته باشد طبیعتاً استفاده از کتاب کاهش می‌یابد. اصولاً در مدارس با طراحی اقدامات تشویقی فردی و جمعی می‌توان کتابخوانی را گسترش داد. تقویت کتابخوانی باید از طریق مدرسه پیگیری شود و باید فشار بیاوریم که انجام شود. یادگیری اگر در ابتدای جوانی انجام نشود در بزرگسالی کار سخت‌تر می‌شود.

وی اذعان داشت: در دولت آینده اگر مردم رأی دادند دولت حتماً باید به فیلم و فیلم‌سازان کمک کند و موانع بر سر هنرمندان و کارگردانان برداشته شود. نگذاریم تعدادی ممنوع‌الخروج شوند و تعدادی از مملکت ما خارج شوند.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: اینکه برادر ما آقای زاکانی می‌گویند نمی‌گذارم رئیس‌جمهور شوی یا جای خدا نشسته یا جای

مردم. رقابتی است که مردم جواب خواهند داد و هیچ کس نمی‌تواند جلوی کسی را بگیرد. واقعیت این است که مردم قضاوت خواهند کرد حق با چه کسی بوده و خواهد بود. یا باید این دیدگاه را بروند که ادعا کردنش ساده است یا ما در خدمت مردم بودیم و ما را می‌شناسند.

۲۲:۴۳ قالیباف: فضای مجازی، فضای زندگی افراد است و افراد عملاً در آن زندگی می‌کنند

قالیباف اظهار کرد: حتماً فضای مجازی، فضای زندگی افراد است و افراد عملاً در آن زندگی می‌کنند. در دهدشت دیدم خانمی در ۱۰ شب با اینترنت کار می‌کرد و خوشحال شدم، البته وی گفت که یک نگرانی دارم و نگران بچه خود به دلیل فضای مجازی هستم.

وی تاکید کرد: ما در اینترنت مصون سازی را نیاز داریم، اما محدودیت را نمی‌خواهیم و باید فرصت‌ها و تهدیدهای آن را در کنار هم ببینیم. بنده عضو شورای عالی فضای مجازی بودم و معتقدم که یک طرح ۵ موردی در این حوزه باید در دولت چهاردهم دنبال شود.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری ادامه داد: نکته مهم این طرح آن است که بدون شک باید از پلتفرم‌های داخلی موفق خود مانند بله و ای‌تا و نشان حمایت کنیم. دوم آن است که باید از کسب و کار در فضای مجازی حمایت کنیم که باید گروهی در شورای عالی فضای مجازی تشکیل شود و این کار را پیگیری کند.

قالیباف ادامه داد: مسئله سوم آن است که ما از بحث تولید محتوا در فضای مجازی عقب هستیم و زیرساخت‌ها را آماده می‌کنیم، اما تولید محتوا مهم است و دولت باید از تولید محتوا کمک و حمایت کند و به کسانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، پاداش دهد.

وی ادامه داد: مورد چهارم این طرح آن است که باید نظارت دقیق و هوشمند بر فضای مجازی شود تا دغدغه خانواده‌ها از بین رود مخصوصاً درباره نوجوانان. مسئله پنجم هم آن است که قبلاً بحث شد که حتماً ما با یک پلتفرم خارجی که می‌توانیم با هم باشیم مشارکت کنیم و به صورت مشارکتی در حوزه‌های پلتفرم اجتماعی و پیام رسان‌ها فعالیت باشیم که کم کاری شد و باید این موضوع مدنظر باشد.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: درباره

عدالت فرهنگی و هنری هم باید بگویم که عدالت در همه جا اساس است و در حوزه فرهنگی و هنری هم بسیار مهم است. باید بپذیریم که ما فرصتهایی در تهران داریم که در شهرستانها کمتر داریم؛ برای مثال در بوشهر استعدادهایی پیدا میشود و جوانهایی فعال در حوزه هنری و موسیقی هستند و حتماً جوانی در این حوزه میتواند در تهران و در شمال تهران هم فعال باشد و باید مشخص شود که ما چگونه میخواهیم عدالت را ایجاد کنیم تا همه آنها ظرفیتهای بالقوه خود را بالفعل کنند. پس یکی از چالشهای ما در حوزه عدالت فرهنگی است.

۲۲:۳۹ پورمحمدی: در فرهنگ و هنر باید تمرکززدایی انجام شود

پورمحمدی گفت: در کشور ما که یک کشور فرهنگی است و انقلاب ما در اساس انقلاب فرهنگی بوده است. در طی ۴۵ سال گذشته تحولات زیادی در عرصه فرهنگ ایجاد شده است و قلههای زیادی فتح کردیم و در برخی جاها در دامنه هستیم و در برخی موارد ارتقا نداشتیم. در مجموع باید قبول کنیم که دستاوردهای ما قابل توجه است.

وی افزود: هیچ کشوری بدون سیاست فرهنگی نیست اما انواعش متفاوت است. سیاست فرهنگی یک مسئله اساسی است. کشورهای دنیا یک دوگانه‌ای در سیاست فرهنگی دارند. برخی سیاستها صریح و مستقیم است و برخی صریح و غیرمستقیم.

صریح و مستقیم با امرونهی و تشویق ظاهری انجام میشود. برخی سیاستها غیر مستقیم است و صریح نیست و دولت‌ها به شکل تنظیم‌گر، حمایت‌کننده و هدایت‌کننده ظاهر میشوند. بنظرم رفتار دوم هوشمندانه‌تر و موفق‌تر است و حاشیه‌های کمتری ایجاد میکند و من مدافع این نوع اعمال سیاست گذاری هستم.

وی گفت: یکی از مسائل دیگر عدالت فرهنگی است. هم برای فعالان و هم مصرف‌کنندگان. هم در مقام تولید و هم استفاده. بخصوص در پهنه سرزمینی ما بسیار اهمیت دارد و نقاط زیادی از کشور از ظرفیتهای خوب فرهنگی برخوردارند و عدالت لازمه شکوفایی آنها است.

این نامزد ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: ما در جای جای ایران باید این ظرفیتهای را با مدیریتهای توزیع شده و قبول تنوع فرهنگی و قومی بپذیریم و ارتقا دهیم و از توانشان بیشترین استفاده را ببریم. هم در عرصه داخلی هم خارجی.

شهید رئیسی پروژه‌ای بزرگ مطرح کردند که هنر برای همه را آغاز

کرد. این فکر جالبی بود که تعقیب کرد. البته توفیق نشد که ادامه دار شود. این سیاست باید حتماً تعقیب شود و ادامه پیدا کند. یکی از مباحث اساسی در هنر و همه فعالیت‌های فرهنگی باید مورد توجه قرار گیرد تمرکز زدایی است. در همه بخش‌ها باید تمرکز زدایی انجام شود و در فرهنگ و هنر بیشتر. تمرکز زدایی یکی از بسترهای تجربه‌اش می‌تواند همین حوزه باشد و ما بازخوردهای آن را ببینیم

وی افزود: نکته مهم‌تر بحث ضمانت و تداوم ارتقا فرهنگی است که با تحمل و پذیرش سلیقه و ایجاد امنیت پایدار و شفاف برای همه مصرف‌کنندگان تضمین شود. بحث فرهنگ امنیتی یا امنیت فرهنگی یا امنیت برای فرهنگ یا فرهنگ برای امنیت. من در این رشته سابقه دارم و معتقدم ما باید امنیت فرهنگی را هدفگیری کنیم و این می‌تواند بستر رشد و ارتقا را فراهم کند.

۲۲:۳۴ آغاز نیمه دوم مناظره

بخش سوم مناظره در حوزه سیاستگذاری در حوزه تولیدات فرهنگی و هنری ادامه یافت. در برنامه هفتم توسعه هدف گذاری شده است برای اعتلای فرهنگ عمومی و ارتقای هویت ملی و روحیه مقاومت و تحکیم سبک زندگی اسلامی ایرانی ضمن افزایش ۲۵ درصدی نرخ رشد متوسط مؤسسات فرهنگی و هنری باید هر سال ۲۰ فیلم سینمایی فاخر هم تولید شود.

نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در این دوره از مناظره برنامه‌های اجرایی خود را برای پیاده‌سازی این بخش از برنامه هفتم ارائه کردند.

در ادامه پرسش‌های مردم و کارشناسان در این رابطه به صورت ویدئوهای از قبل ضبط شده پخش شد. □

مردم پرسیدند: دوست دارم بدانم، راهکاری وجود دارد که فیلم‌هایی ساخته شود و مشکلات جامعه را نشان دهد اما سیاه‌نمایی در آنها نباشد؟

مجید شاه حسینی رئیس فرهنگستان هنر پرسید: هنوز در کشور ما هیچ قانونی ناظر به حقوق معنوی مخاطبین رسانه‌های تصویری اعم از سینما، رسانه‌های تصویری و فضای مجازی به تصویب نرسیده است؛ در دولت سیزدهم طرح ناتمام تهیه شده بود که قرار بود، حقوق معنوی

مخاطبین را تعریف کند. و در شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا در مجلس به تصویب برسد. سیاست جنابعالی و دولت شما در این مقوله چیست آیا این حقوق را به رسمیت شناسید و آیا برای تدوین این قوانین اهتمام خواهید فرمود؟

ابوالقاسم طالبی کارگردان سینما و تلویزیون نیز بیان کرد: در بیان سیاستمداران ما فرهنگ فقط به عنوان یک شعار که باید کار فرهنگی کرد، دیده می‌شود لذا می‌خواهم بدانم چه تمهیدی دارند که این فضای فسردگی و این فضا که بیان می‌دارد ما بدبخت بیچاره هستیم را از بین ببرند و آنچه داریم را به مردم نشان بدهند؟

حسین شرفخانلو نویسنده و فعال حوزه کتاب بیان کرد: برای شما برای پیوست دادن فرهنگ به طرح‌های توسعه‌ای و مشخصاً به طرح‌های اقتصادی در حوزه کلان چیست آیا قائل به این هستید که هر طرح عمرانی و اقتصادی و حتی سیاسی لزوماً باید پیوست فرهنگی داشته باشد؟

علیرضا سبحانی نسب ناشر کتاب گفت: امنیت ملی از امنیت فرهنگی می‌گذرد برای امنیت فرهنگی ما چه فکری کردید؟

گلعلی بابایی نویسنده گفت: شما به صراحت و شفافیت بیان بکنید که برنامه‌های شما برای فرهنگ کتاب و کتابخوانی و حمایت از نویسندگان چیست؟

۲۲:۱۴ پایان نیمه اول مناظره

فرصت استراحت ۱۲ دقیقه‌ای میان بخش دوم مناظره و بخش سوم و جمع بندی آغاز شد. و مناظره پس از این مدت ادامه خواهد یافت.

۲۲:۰۸ زاکانی: نمی‌گذارم حق شهید رئیسی نابود شود

زاکانی تصریح کرد: به پورمحمدی و پزشکیان توصیه می‌کنم که اگر با هم برای صحبت‌های امشب‌تان هماهنگ کردین، بنده نمی‌گذارم حق مردم ضایع شود.

وی ادامه داد: نه در دوران دفاع مقدس، دانشگاه و مجلس نگذاشته‌ام حق مردم ضایع شود و نه امروز نمی‌گذارم شما سر مردم کلاه بگذارید.

هرکدام از ما که اینجا نشستیم بالقوه رئیس جمهور هستیم. برنامه‌های بنده از قوی‌ترین برنامه‌ها است.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری خطاب به پزشک‌یان، افزود: بمن پاسخ ندهید. بنده شما را می‌شناسم شما آدم با ارزشی هستید اما دوستان‌تان سر شما کلاه می‌گذارند. در مجلس هم که بودیم سر شما را کلاه می‌گذاشتند.

وی در پاسخ به سوال پزشک‌یان مبنی بر اینکه تا پایان رقابت‌ها باقی خواهی ماند، تصریح کرد: حتماً باقی خواهم ماند و نمی‌گذارم که شماها رئیس جمهور شوید.

زاکانی تصریح کرد: نوع مواجهه شما غلط است. شما با حقایق و موارد خیلی سطحی برخورد می‌کنید.

وی یادآور شد: اگر بنا باشد کسی در مورد فیلترینگ صحبت کند آقای پورمحمدی نباید صحبت کند چرا که او و دوستانش بیشترین عامل فیلتر در کشور بوده است.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: دو دهه است صحبت کرده‌ام و بارها به دادگاه رفتم اما سربلند بیرون آمده‌ام. نمی‌گذارم حق شهید رئیسی نابود شود. کاری را که روحانی نکرد و زیرساخت‌ها را توسعه نداد اما این شهید بزرگوار این کار را انجام داد.

زاکانی افزود: پورمحمدی باید به مردم بگوید که چه نقشی در فیلترینگ داشته است. بعید میدانم که او توبه کرده باشد!

۲۲:۰۴ قاضی زاده: باید پلتفرم‌های بزرگ ایجاد کنیم

قاضی زاده هاشمی عنوان کرد: هرچه ما برای فرزندان خود و سلامت فکری و روحی و روانی‌شان انجام می‌دهیم، نباید همین احساس را نسبت به بقیه خانوارها داشته باشیم؟ این سایت‌های مستهجن روان انسان‌ها را تخریب می‌کند.

وی افزود: بعضی حرف‌ها که می‌زنیم از سر بی‌مسئولیتی است متأسفانه. دوستان توهین می‌کنند بکنند ولی بی‌انصافی نکنند؛ به آمار مراجعه کنند ببینند در این ۲ سال و ۱۰ ماه دولت آقای رئیسی چه اتفاقات بزرگی رخ داده است.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: اصلاً ما کل فیلترینگ را برداریم و بستر پیام‌رسان‌ها را روی خارجی‌ها ببریم اما اگر یک‌دفعه کسی کلاهبرداری کرد باید چه کنیم؟ احساسی که برای فرزندان خودمان داریم را برای هم‌فرزندان خانواده‌ها باید داشته باشیم.

وی افزود: یک سوال دارم؛ اصلاً کل فیلترینگ را برداریم و همه چیز را به پلتفرم‌های خارجی ببریم؛ اگر خواستند یک‌دفعه همه حساب‌های ما را ببندند چه کنیم؟ اگر کسی کلاهبرداری کرد چه کنیم؟ مگر عکس حاج‌قاسم را اجازه داد اینستاگرام منتشر شود؟

قاضی‌زاده هاشمی تاکید کرد: مکرون می‌گوید ما باید اینترنت اروپایی را توسعه بدهیم. چرا الان کسی از اوبر و آمازون در ایران صحبت نمی‌کند چون توانسته‌ایم پلتفرم‌های خوبی توسعه بدهیم و مردم احساس نیاز نمی‌کنند.

وی افزود: عدم سرمایه‌گذاری دولت برای ایجاد شبکه‌های اجتماعی بزرگ و مؤثر و جهانی باعث شده است که عقب بیفتیم. باید پلتفرم‌های بزرگ ایجاد کنیم و ما باید وارد حکمرانی اینترنت در دنیا شویم. دیگران نباید شاخص‌ها و استانداردهای خود را بر ما تحمیل کنند.

۲۲:۰۱ جلیلی: باید داده‌های مردم در فضای مجازی حفظ شود

جلیلی در ۴ دقیقه دوم از بخش دوم مناظره در ادامه بیان برنامه‌های خود حول محور حکمرانی فضای مجازی، گفت: امروز وظیفه دولت چیست؟ دولت باید فرصت‌ها را شناسایی کند و تهدیدها را به صفر برساند. امروز فضای مجازی مانند فضای واقعی با زندگی مردم عجین شده است. اگر از حقوق مردم صحبت می‌کنیم حق آنها این است که داده‌های آنها حفظ شود. در فضای مجازی مانند فضای واقعی جلوی کلاهبرداری گرفته شود. جلوی هزّه نگاری و چیزهایی که آسیب می‌زند گرفته شود.

وی ادامه داد: این یک بحث اساسی است که اگر هر محدودیتی پیش می‌آید، راجع به یک حق صحبت می‌کنیم و باید بدانیم که یک حق و آزادی چگونه پایدار می‌ماند و چگونه می‌تواند مستمر باشد؟ وقتی که همراه با مسئولیت پذیری باشد. ما فکر می‌کنیم به جای محدودیت باید مسئولیت‌پذیری هوشمندانه، کاملاً روشن و قانونی غیر سلیقه‌ای شکل بگیرد. هر عرصه‌ای همین‌طور باشد چه سکوه‌ای داخلی و چه سکوه‌ای

خارجی، اینطور باشد.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: از دوستان خواهش می‌کنم گزارش‌های ما واقعی باشد و به اعداد استناد نکنند. مرکز توسعه تجارت الکترونیکی در خرداد ماه می‌گوید که ارزش تراکنش‌ها در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۰، با افزایش ۲۵۰ درصد در ارزش و ۴۰ درصد در تعداد مواجه بوده است. این یک نکته ارزشمند است. همان‌طور که آقای قالیباف هم گفتند شبکه ملی اطلاعات را در تمام این سال‌ها با ۲۰ درصد تحویل گرفته بودند و حالا ۶۰ درصد موفقیت داشته است.

جلیلی افزود: دولت برای ۴۰ درصد خانوادگی‌های شهری فیبر نوری قرار داده است صدها برابر سرعت اینترنت را افزایش داده است و ۹۶ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار ما اینترنت دارند و این‌ها زحمات ارزشمند دولت شهید رئیسی است. و در هیئت عالی نظارت دیدیم که چقدر مجلس جدیت به خرج داد تا موانع توسعه اینترنت برطرف شود.

وی گفت: ۸ درصد از تولید ناخالص ملی ما از این اینترنت است. و می‌توانیم این را به ۲۰ درصد برسانیم. هر ایرانی وقتی فقط مصرف کننده نباشد و تولید کننده باشد حتی اگر کالا و خدمات نداشته باشد می‌تواند یک نقش مؤثر داشته باشد. تولید محتوای علمی آموزشی و سرگرمی می‌تواند مورد حمایت باشد می‌تواند مورد حمایت باشد و همه مهم‌تر آن عدالتی است که با فضای مجازی در رسانه و آموزش به دست می‌آید و باید مورد توجه باشد. همین‌طور عدالت خدماتی و این عرصه‌ها و عرصه‌های مهمی است.

۲۱:۵۶ پزشک‌یان: وقتی زیرساخت و بستر را فراهم و تقویت می‌کنیم نباید برای آن موانع ایجاد کنیم

وی در بخش چهارم سخنان خود تاکید کرد: به همین مطالبی که طرح کردند در تئوری باید عمل کرد. اینکه آقای زاکانی یک چیزهایی می‌گویند لازم نیست اصلاً جواب بدهیم چون مشخص هم نیست تا پایان بمانند و رقابت کنند و دولت تشکیل دهند. امیدوارم این افرادی که می‌گویند و در ستاد شما هستند این روند را تا پایان ادامه بدهند. همین رفتار و اخلاق انتقادی که می‌گوئیم در گفت‌وگوها و بحث‌ها رعایت نمی‌کنیم و این روند را انجام دهیم باید با مردم هم ملاحظه شود.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: روند برخورد ما با مردم چگونه است؟ ما خطوط باند اینترنت را داریم اتوبان می‌کنیم اما در هر پنج متر برای آن مانع ایجاد می‌کنیم که اعصاب مصرف کنندگان را خراب می‌کند. وقتی زیرساخت و بستر را فراهم و تقویت می‌کنیم نباید برای آن این قدر موانع ایجاد کنیم تا بتوانیم از دسترسی‌ها استفاده کنیم.

پزشکیان ادامه داد: اگر نمی‌خواهیم در آینده از قافله علم و تمدن عقب بمانیم لازم است با دنیا ارتباطات اینترنتی برقرار کنیم با در نظر گرفتن محدودیت‌های امنیتی و کاری کنیم تا دانشمندان ما که در این حوزه زحمت می‌کشند از مملکت ما خارج نشوند. نخبگان ما به دلیل فراهم نبودن بستر از ایران می‌روند.

وی گفت: می‌گویند تقصیر ما است. ما که الان نیستیم؛ ما فقط داریم گناه را گردن هم می‌اندازیم. ما بستر را برای مردم فراهم نکردیم. همه مردم می‌دانند اوضاع کسب و کارشان در این اوضاع خوب شد یا بد؛ بد شد. ان شاءالله هر دولتی اگر سر کار آمد این موانع را بردارد این موانع را بردارند و برگردند تا به ایده‌هایی که گفته می‌شود عمل شود.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری افزود: نظرسنجی کنید از مردم و ببینید از کار ما راضی هستند یا نه؟ از زنان و دختران جامعه نظرسنجی کنند اوضاع خوب است و فقط عده‌ای بد است. به نظر من اگر بدها را پیدا کنند متوجه می‌شویم مشکل کجا است.

پزشکیان تصریح کرد: شفافیت با عدد و رقم مشخص می‌شود. با عدد و رقم می‌توان خیلی حرف‌ها زد. اگر به قدرت رسیدم بستر را برای کسانی که کار می‌کنند آماده خواهیم کرد تا خودمان مستقل باشیم و نیازی به دیگران نباشد.

۲۱:۵۱ قالیباف: اقتصاد دیجیتال و رمزارزها فرصت بزرگ دور زدن تحریم‌ها است

قالیباف ادامه داد: زمانی که می‌گویم یک مدیر قوی، با تجربه و آگاه مؤثر است، نمونه‌های زیادی دارد. برای مثال، چندین کارخانه خودروسازی داریم اما هرگز خودروساز نشدیم و اگر با همین سیاست جلو برویم، هیچ گاه خودروساز نمی‌شویم.

وی گفت: ما در حوزه فضای مجازی هم دچار چنین اشکالی شدیم. امروز همه سیاست‌های کلانی که برای یک جهش در امر مهم عرصه فناوری باید انجام شود، همه سیاست‌های کلان آن مصوب شده و در شورای عالی فضای مجازی روشن است اما در حوزه اجرا دچار مشکل هستیم.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: در دولت یازدهم و دوازدهم ببینید که در بحث شبکه ملی اطلاعات در دهه‌های گذشته چه کاری کردیم؟ حدود ۳۰ درصد پیشرفت داشتیم، در حالی که شبکه ملی اطلاعات اساس کار در فضای مجازی است.

قالیباف افزود: دولت سیزدهم این کار را کرد و مجلس یازدهم و دولت سیزدهم هیچ محدودیتی برای شبکه ملی اینترنت نگذاشتند و امروز پیشرفت این حوزه بالای ۷۵ درصد است و حتماً ما یک سال دیگر به آن دست پیدا می‌کنیم.

وی گفت: ما نتوانستیم امنیت مادی، معنوی و حوزه شخصی افراد را در فضای مجازی نتوانستیم تضمین کنیم و احساس آنان این است که اگر این سرورها خارج از اینجا باشد، بهتر است. ما باید این باور را باید با کلام و عمل خود نشان دهیم.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: [مقام معظم رهبری](#) فتوا دادند که دسترسی به حوزه‌های شخصی فضای مجازی حرام قطعی است. ما باید این باور را به وجود بیاوریم. ما بزرگترین پنجره طلایی و متخصصان را در هوش مصنوعی، نرم افزار، سخت افزار و اقتصاد دیجیتال داریم و باید از این ظرفیت استفاده کنیم. ما در حوزه تحریم چالش اقتصادی داریم که باید بدانیم فضای اقتصاد دیجیتال و رمزارزها فرصت بزرگ دور زدن تحریم‌ها است، اما ما خودمان را تحریم کردیم. البته این را در مجلس تبدیل به قانون کردیم.

قالیباف گفت: بستر فضای مجازی، بستر عدالت و مبارزه با فساد است و کوچک سازی دولت، کاهش هزینه‌ها از این طریق محقق می‌شود و شفاف سازی، مردمی سازی و هوشمندسازی سه سیاست قطعی است که متأسفانه انجام نشده است. ما در دولت چهاردهم به دنبال اجرایی کردن این سه سیاست هستیم.

۲۱:۴۷ پورمحمدی: باید با پیام‌رسان‌های خارجی شراکت کنیم
پورمحمدی گفت: بحث شفاف‌تر و جدی‌تر شد و مناظرات باید همینطور

باشد. ما در این جلسه صرفاً مشکلات و اوضاع نابسامان و حجم زیاد پیامرسان‌های خارجی را گفتیم. پس چه کسی مسئول بوده است؟ همه می‌گویند کی بود کی بود کن نبودم.

آقای قالیباف شما ۴ سال رئیس مجلس بودید و پیگیری نکردید. مجلس خیلی قدرت دارد. هزار و خورده‌ای روز رئیس مجلس بودید. حتی یک روز هم برای مردم تعیین کننده است. نزدیک ۵۰ درصد چرخش مالی فضای مجازی برای وی‌پیان است. دولت شهید رئیسی که از آن دفاع می‌کنند و من هم مدافع هستم، سه سال وقت داشت چه کرد؟ من دولت یازدهم و دوازدهم و سیزدهم را در کم کاری در این عرصه مهم مقصر میدانم. نمی‌خواهم اسم ببرم.

وی افزود: مسئله پیامرسان و شبکه ملی ارتباطات برای کشور از جهت اقتصادی، امنیتی و فرهنگی بسیار مسئله مهمی است و خودم از بیست سی سال پیش درگیر آن بودم و در بانک بزرگ اطلاعات کشور در زمینه هوش مصنوعی خوب عمل کردیم و به‌عنوان پیشتاز معرفی شدیم. ما باید پاسخ مردم را بدهیم.

وی گفت: باید با پیامرسان‌های خارجی شراکت کنیم و با تیم خوب فنی‌مان جلو برویم و بومی‌سازی کنیم. اما دوستان می‌گویند خودتان چرا کار نکردید و کجا بودید؟ ما ۷۵ درصد زیرساخت شبکه ملی اطلاعات را درست کردیم. ببینید چه شده است؟ دارید از چند پیامرسان تعریف می‌کنید. من هم قبول دارم.

وی افزود: باید استراتژی را مشخص کنیم و اینقدر کار پراکنده انجام ندهیم. وقتی که چندین پیامرسان چندین کارخانه تولید خودرو و چندین کارخانه لوازم خانگی ایجاد می‌کنیم و در هر رشته رقابت‌های مضر ایجاد می‌کنیم، قدرت رقابت قدرت تخصصی کشور از ما گرفته می‌شود. اینها مسائل تخصصی کشور است و باید از آن دفاع شود. هر کسی می‌گوید من عامل مشکل نبودم مردم می‌گویند چه کسی بوده است؟ از ما آخوندها می‌خواهند که پاسخگو باشیم و پاسخ می‌دهیم و به تمام دستاوردهای ملی افتخار می‌کنیم. اما قرار نیست توجیه و ماست مالی و مسامحه کنیم. اینها نگران‌کننده است.

۲۱:۴۳ زاکانی: اینترنت موهبت است

زاکانی در ادامه عنوان کرد: هیچ ملت و دولتی نیست که درک درستی داشته باشد و افکار عمومی خود را در اختیار بیگانگان قرار دهد.

وی گفت: فیلترینگ با صیانت متفاوت است. آقایانی که از فیلترینگ

صحبت می‌کنند ابتدا بی پروایی کردند و امکان ظهور و بروز پیام‌رسان ها را جوری فراهم کردند که مبتنی بر ضوابط کشور ما نبود. در تمام دنیا وجود دارد اما ضابطه‌مند استفاده می‌کنند.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: اولین اشکال به همین دوستانی است که ادعای فیلترینگ دارند. دوستان این افراد در ستادهای انتخاباتی شأن دکان فیلترینگ باز کردند. و برای مردم مزاحمت ایجاد کردند.

زاکانی افزود: ظرفیت‌ها و پیام‌رسان های داخلی را تقویت کردن یک اصل برای هر کشوری است.

وی گفت: دوستان هنوز موضوع سیانت و فیلترینگ را خلط می‌کنند. اینترنت و فضای مجازی در زندگی همه وجود دارد.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: اینترنت موهبت است و زمینه تعامل با جهان، زمینه توسعه و دانش، ایجاد زیرساخت‌های اساسی کشور را ایجاد می‌کند.

وی افزود: در شهرداری از هوش مصنوعی استفاده می‌کنیم. در دولت رئیسی توسعه زیرساخت‌های کشور فعال شده است. قرار است سرعت اینترنت تا ۵۰ برابر بالا رود.

زاکانی در مورد حجاب‌بان، گفت: آقای پزشک‌یان اگر این موضوع را با من جدی مطرح کردید، دروغ است. اگر هم شوخی کردید آن دنیا مواخذه خواهید شد و حق ندارید جلومردم شوخی کنید.

وی یادآور شد: حجاب را جز با گفتگو و احترام و زمینه رعایت قوانین نمی‌توان درست کرد.

کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: بیشترین فیلتر زمان پورمحمدی در دهه ۹۰ شکل گرفته لذا ضرورت دارد در این‌باره با مردم صحبت کنند.

۲۱:۳۸ قاضیزاده: امروز قدرت اصلی ما زنان هستند

قاضیزاده هاشمی عنوان کرد: مسائلی که اینجا مطرح می‌شود برای ۲۰ سال پیش است. امروز قدرت اصلی ما زنان هستند. حرف زنان این است

که تبعیض علیه زنان به معنی محدود بودن زیرساخت‌ها و فرصت‌ها علیه‌شان برداشته شود.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: اینترنت در خانواده یک کالای اساسی است. یکی از بهترین مشاغل زنانه، مشاغل اینترنتی هست.

وی افزود: دولت هوشمند و اقتصاد دیجیتال بدون اینترنت ممکن است؛ نقد مسئولان و نظارت بر مسئولان هم بدون اینترنت امکان ندارد اتفاق بیفتد. شفافیت باید در بستر دولت هوشمند شکل بگیرد. باید اینترنت سریع و بی کیفیت و امن داشته باشیم. زیرساخت‌های کشور یک دهه در حوزه ارتباطات توسعه نیافته است. برخی محدودیت‌ها هم فکر نشده است.

قاضی‌زاده هاشمی تأکید کرد: نیروی مجرب و متخصص ما در این حوزه بعضاً مهاجرت می‌کنند چون در بیرون درآمدهای شگرفی دارند و ما نتوانسته‌ایم این نیروها را حفظ کنیم.

وی افزود: رتبه ما از ۱۸۰، ۱۵۶ بود در اینترنت ثابت ولی پروژه فیبر نوری در دولت شهید رئیسی آغاز شده و سرعت اینترنت ثابت از ۹ به ۱۴ مگابیت بر ثانیه رسیده است.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: البته رشد سرعت‌ها در ایران محسوس نیست به‌خاطر استفاده از فیلترشکن. البته محدودیت‌ها مؤثر نبوده؛ تلگرام ۴۰ میلیون مشترک دارد و نشان می‌دهد که محدودیت‌هایی که گذاشتیم مؤثر نبوده است. یک جاهایی افراط کرده‌ایم.

۲۱:۳۳ جلیلی: جوانان ایرانی با سکوی داخلی ما را در حکمرانی اینترنت بی‌نیاز کردند

جلیلی در بخش دوم، پیرامون حکمرانی فضای مجازی و در پاسخ به موارد مطرح شده حول محور کسب و کار فضای مجازی و فیلترینگ و اینترنت ملی و تحقق برنامه هفتم توسعه مواردی را بیان کرد و گفت: من ابتدا به همه متخصصان و دانشمندان درود می‌فرستم و بعد به تبع آن به همه کاربرانی که در فضای مجازی منفعل برخورد نکردند درود می‌فرستم که سعی کردند فضای مجازی را خوب بشناسند و خوب بر آن سوار شوند و حکمرانی کنند. خطاب من کسانی است که در فضای مجازی

داخلی کارهای خوبی انجام دادند پیام رسان‌هایی داخلی مثل بله، روبیکا، سروش، ایتا، نشان، بلد، سلام، اسنپ، تپسی، کافه بازار، باد صبا و ... کار بزرگ انجام دادند. این‌که در موضوع فضای مجازی برخورد فعالانه داشتند و منفعل نبودند.

وی ادامه داد: امروز در سطح جهان نقش سکوی فضای مجازی یک نقش فزاینده‌ای در حکمرانی دارد. امروز همه می‌گویند مرزهای جدید آنجایی است که سکو کاربر مؤثر و فعال داشته باشد و برای همین خیلی از دولت‌ها و قدرت‌ها دنبال بین‌المللی کردن سکوی خود هستند. و البته دولت‌ها درصد ایجاد قوانین سختگیرانه برای سکوی دیگر هستند. همان اقدامی که آمریکایی‌ها برای تیک تاک انجام دادند. اخیراً اروپا قانون دوقلو را تصویب کرد و محدودیت‌های برای آمریکا و قائل شد. می‌خواهم بگویم که وضعیت موجود فضای مجازی در عرصه جهانی، تأثیر فراتر از مرزهای داخل و در مباحث بین‌الملل دارد که حالا به آن نمی‌پردازم.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: در بحث هوش مصنوعی نگرانی را مطرح می‌کنند که اگر در این فضا کسانی بتوانند حاکم شوند و از یک طرف اطلاعات معتبر را سرکوب کنند و از طرف دیگر داده‌های غلط را اشاعه دهند که می‌تواند همه مناسبات را در حکمرانی‌ها و فرهنگ در کشورها بر هم بریزد. بر همین اساس این یکی از ابزارهای سلطه است. شاهد هستیم که تصویر حاج قاسم را حذف می‌کنند و یا ده‌ها هزار سایت‌های علمی را بر روی جوانان ما فیلتر می‌کنند. هر چه را که نمی‌خواهند یکباره کنار می‌گذارند.

جلیلی افزود: من برای این به دانشمندان داخلی درود فرستادم که آنها کار کردم و کشور ما را بی‌نیاز کردند. نگذاشتم کشور ما مصرف کننده‌ای باشد که تابعی از حکمرانی آنها باشد بلکه حکمرانی را به داخل کشور آوردن و نشان دادند که اگر فعال برخورد بکنیم مردم استقبال می‌کنند، امروز می‌بینید که نشان جای ویز را گرفته است و همین‌طور خیلی از سکوی دیگر و می‌خواهم بگویم که سکوی ارتباطی امروز می‌توانند سکوی جهش مردم ایران باشند. اگر ما از یک جهان فرصت و یک ایران جهش صحبت می‌کنیم سکوی جهش یک ظرفیت خوب ما در همین زمینه فضای مجازی و سکوی داخلی است که متخصصان و افراد صاحب نظر در این زمینه می‌توانند کار بسیاری ایجاد کنند و بسیار موفق باشند.

وی در رابطه با آثار استفاده از فضای مجازی برای جهش کشور گفت:

در رابطه با اشتغال صحبت می‌کنم و اگر از همین ظرفیت و تولید محتوا در فضای مجازی استفاده کنیم و ۱۰ درصد هزینه اینترنت را به او بپردازیم موج وسیعی از اشتغال ایجاد می‌شود. در این بستر برای بسیاری از افراد جامعه و زنان شغل ایجاد می‌شود و چقدر می‌توانند درآمد کسب کنند. به این شرط که دولت وظیفه خود را انجام دهد و سهم آنها را از اینترنت پرداخت کند.

۲۱:۲۹ پزشک‌ها: اگر در بحران خاص نیاز به مداخله در اینترنت باشد همه جای دنیا مداخله می‌کنند

وی در بخش سوم سخنان خود اذعان داشت: خیلی روشن است. فعلاً که ما فیلترینگ را راه انداختیم. ما کردیم و خیلی از شغلها را هم از دست دادیم. زندگی خیلیها که از این راه امرار معاش می‌کردند از بین رفته و میلیونها انسان از این طریق کاسب شدند و در این میان فیلترشکن می‌فروشند.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: چه کسی اینها را می‌فروشد؟ چرا بررسی نمی‌کنند؟ اینکه چرا پیگیری نمی‌کنند جای بحث است. ما باز هم وقتی صحبت می‌کنیم انگار اینجا نیستیم و مشکل جای دیگر است. همه موافق هستیم فیلترینگ نباشد و جامعه با زنان و دختران برخورد کرامت گونه داشته باشند. معلوم نیست این حجاب‌بانها را چه کسی می‌گذارد و کلی هزینه می‌کنیم و به علل مختلف بچه‌های مردم را می‌گیریم و بعد از حقوق زنان دفاع می‌کنیم. در مورد دانشمندان خود در خارج و زنان در آنجا چه کردیم با آنها؟ اگر می‌خواستیم درست عمل کنیم به اینجا نمی‌رسیدیم. اعتقاد من این است که باید آزاد کنیم.

پزشک‌ها اذعان داشت: توئیترا مکان آموزش و محل خیلی از امکانات است و علم و سرمایه زیادی را می‌توان از آن آموزش دید. من اگر به قدرت برسم جلوی خیلی از این محدودیتها را خواهم گرفت. اگر در بحران خاص نیاز به مداخله باشد همه جای دنیا مداخله می‌کنند اما در حال حاضر چه لزومی دارد اینترنت را قطع کنیم و روی آن فیلترشکن بگذاریم.

وی اضافه کرد: فیلترشکنهایی که می‌گذارند باعث می‌شود راحت تر به فضاهای مستهجن دسترسی پیدا کنند.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: اینکه ما تقصیرهای را گردن هم می‌اندازیم، تقصیر برای همه ما است و فرهنگ را دولت‌ها درست نمی‌کنند وقتی حوزه و دانشگاه و شورای انقلاب فرهنگی، چه ربطی به دانشگاه و جای دیگر دارد.

پزشکیان خاطرنشان کرد: چه شد که اینها بی حجاب شدند؟ این‌که در خانواده چگونه هستیم یک بحث است اما این‌که با اینها در جامعه چطور برخورد می‌کنیم و یک عده ما را نمی‌پذیرند تکلیفمان با آنها چیست. روز به روز دارند با ما بدتر می‌شوند و فاصله بیشتر می‌شود. الان دیگر خیلی نمی‌شود راحت با حجاب به خیابان آمد. حرفهای دیگری می‌زنند.

۲۱:۲۵ قالیباف: با موضوع فیلترینگ مخالفم

قالیباف گفت: بحث فضای مجازی بسیار مهم است. اولین نکته‌ای که همه ما باید به آن توجه کنیم آن است که بنده بر این باورم که فضای مجازی، فضای زندگی مردم در همه ابعاد است. درست همان‌طور که مردم در فضای واقعی و حقیقی هستند، عین آن را در فضای مجازی زندگی می‌کنند.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری ادامه داد: ما باید این موضوع را درک کنیم تا مشخص شود که چگونه می‌خواهیم در این حوزه تصمیم بگیریم. بنده خیلی روشن بگویم که حتماً با موضوع فیلترینگ مخالفم، چرا که خطرات و فساد زیادی به دنبال خواهد داشت.

وی تصریح کرد: به هر حال اینجا یک فرصت برای ما است اما در یک شرایطی یک تصمیمی می‌گیریم و آن را تبدیل به تهدید می‌کنیم، البته بنده اینجا استثنا کنم که یک موقعی مانند سال ۱۴۰۱ موضوعات امنیتی داریم و در همه دنیا امنیت اولویت است و بحث آن جدا است. اما در مابقی شرایط نباید اینگونه باشد.

قالیباف بیان کرد: البته در فضای مجازی حتماً حکمرانی در فضای مجازی یک ضرورت دارد. الان زمانی که موضوع ما اقتصاد است، بخش عمده اقتصاد در این فضای مجازی است و باید از آن استفاده کنیم.

وی ادامه داد: ما اینجا بحث از فرهنگ می‌زنیم که واقعیت آن است که خود مردم آن را تولید می‌کنند و خودشان هم آن را مصرف می‌کنند و

دولت‌ها باید آن را تولی‌گری کنند و هدایت کنند.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرد: زمانی که ما بحث از فرهنگ می‌زنیم سه بخش است که یک بخش فرهنگ حوزه مربوط به کالاها و تولیدات فرهنگی است. ما امروز پنجره طلایی جمعیتی داریم که نیروهای متخصص و حرفه‌ای در حوزه مجازی هستند و الان بچه‌های ما در عرصه دنیا و در حوزه گیم می‌توانند در تراز دنیا حرکت کنند اما ما با این سرعت اینترنت و وضعیت فیلترینگ باید لحاظ شود.

قالیباف ادامه داد: از بعد از فیلترینگ، استفاده از وی پی ان از ۲۲ درصد به ۶۷ درصد افزایش پیدا کرده است و به جای مصون سازی خطر را بیشتر کردیم یعنی هم خسارت اقتصادی و مالی دیدیم و هم خسارت اخلاقی و رفتاری دیدیم. ذهن نوجوانانی که امروز می‌توانند تولید داشته باشند و فرهنگ فارسی و انقلاب را به همه جا ارسال کنند باید مورد توجه باشد. برخی از کشورها ببینید که چگونه از طریق فضای مجازی تأثیر روی جوانان ما گذاشتند و ما این فرصت‌ها را از دست می‌دهیم.

وی اظهار کرد: در مجلس یازدهم و در دولت سیزدهم همه مصمم شدیم که شبکه ملی اطلاعات باید تکمیل شود و الان بالای ۷۵ درصد این مسئله پیش رفته است و حتماً در آینده نزدیک سرعت اینترنت حل خواهد شد و این اعصاب خوردی از مردم برداشته می‌شود.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: البته باید حکمرانی رعایت شود و دولت هم باید تضمین کننده حقوق مادی و معنوی باشد. یکی از نگرانی‌هایی که مردم به سمت سکوهای خارجی می‌روند این است که احساس ناامنی می‌کنند و حضرت آقا در اینجا حکم دادند و فتوا دادند که دخالت در زندگی مردم حرام شرعی است و در فضای مجازی هم حرام شرعی است و باید این را به آنان تضمین کنیم.

قالیباف گفت: مشکل سرعت اینترنت را هم باید حل کنیم و با حکمرانی درست باید از فرصت‌های فضای مجازی استفاده کنیم که اگر استفاده نکنیم، هم خسارت فرهنگی می‌بینیم و هم خسارت مالی.

۲۰:۲۱ پورمحمدی: در یک مقطعی تصمیم فیلترینگ قابل دفاع است
پورمحمدی گفت: ضرورت بحث فضای مجازی و اینترنت و ارتباطات برای

همه پذیرفته شده است. رهبری فرمودند اگر امروز رهبر انقلاب نبودند رئیس فضای مجازی کشور می‌شدند. فضای مجازی دنیای هزار رنگ فرصت‌ها و تهدیدها است. اول باید این فضا را شناخت و اهمیتش را درک کرد و تهدیدهایش را به خوبی ارزیابی و پیگیری کرد و روی فرصت‌هایش دست گذاشت.

پی افزود: ما باید اول روی فرصت‌های آن فکر کنیم. چون بدون این فضا زندگی امکان‌پذیر نیست. فرزندان ما از ابتدای زندگی در فضای اینترنت و بازی‌های اینترنتی رشد کردند و راهکاری برای مقابله با آسیب‌ها وجود ندارد. ما نمی‌توانیم خودمان را از فرصت‌های این فضا محروم کنیم. اینکه صورت مسئله را پاک کنیم و فقط روی فیلترینگ تمرکز کنیم درست نیست. در یک مقطعی تصمیم فیلترینگ قابل دفاع است اما استمرارش آسیب دارد. ما فیای وی‌پران ایجاد می‌شود و امنیت به خطر می‌افتد و سرعت اینترنت کم می‌شود.

وی افزود: راهکار چیست؟ ما کشوری توانمند با ظرفیت علمی و تخصصی هم در عرصه سخت‌افزار و نرم‌افزار و تولید محتوا هستیم که هرکدام بحث مهمی دارد. از ابتدا باید روی ایجاد پیام‌رسان بسیار قوی تمرکز می‌کردیم. من این را در دولت یازدهم به‌طور جدی مطرح کردم. چون در بحث اینترنت و فضای مجازی فعال بودم و کارهای بزرگی انجام دادم و دغدغه اصلی من بوده‌است. تاکید کرده‌ام که پیام‌رسان توانمند ایجاد کنیم که در منطقه قدرت برتر باید و در دنیا حرفی برای گفتن داشته باشیم و ارزیابی خودم این بود که توانایی داریم. اما چون که در آن سود وجود دارد، هر مؤسسه‌ای چه خصوصی و چه دولتی پیام‌رسان ایجاد کرد. من گفتم اگر الان مشکل داریم با یکی از پیام‌رسان‌های بین‌المللی شرقی صحبت اولیه کنیم اما با بهانه‌های بسیار کوچک حاضر نبودند شریک ما شوند. ابتدا شرط مشارکت شد و آقایان عقب‌نشینی کردند. این مسائل بسیار حساس است و فرصت‌هایمان از دست رفته است.

۲۱:۱۶ سوال دوم مناظره

بخش دوم مناظره پیش از اینکه فضای مجازی و استفاده از ظرفیت‌های آن و حکمرانی فضای مجازی در کشور ادامه یافت، حکمرانی فضای مجازی و نحوه حکمرانی رسانه در فضای مجازی و توجه به حقوق شهروندی موضوع این بخش از مناظره است.

برنامه هفتم توسعه دولت را مکلف کرده است که اقدامات را انجام دهد تا در طول اجرای برنامه ۵ ساله حداقل ۶۰ درصد اهداف سند

راهبردی جمهوری اسلامی ایران در فضای مجازی محقق شود. از جمله این تکالیف، حمایت از تولید محتوای مجازی با هدف مواجهه مؤثر با جنگ ترکیبی دشمنان انقلاب اسلامی است.

مجری بیان کرد: نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری برنامه‌های خود را برای پیاده‌سازی این موضوع مطرح خواهند کرد.

این بخش با پخش پرسش‌های مردم و کارشناسان به این شکل مطرح شد:

مردم پرسیدند: فضای مجازی که در جامعه رواج دارد به ویژه آنها که خارجی هستند مانند تلگرام و واتساپ عموماً محتوای غیر اخلاقی و حتی ضد امنیتی دارند می‌خواستم بدانم نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری چه برنامه‌ای برای اینترنت ملی دارند؟

رضا الفت نسب عضو هیئت مدیره اتحادیه کسب و کارهای مجازی پرسید: امروزه نیاز مردم به خرید اینترنتی و استفاده از خدمات کسب و کارهای آنلاین رشد بسیار زیادی داشته، چه راهکاری برای نظارت بر فضای مجازی بدون ایجاد محدودیت برای کسب و کارها دارید؟

احسان شاه قاسمی عضو هیئت علمی دانشگاه نیز پرسید: اینترنت گرچه خطرهای زیادی را متوجه جامعه کرده است هم به لحاظ اقتصادی و هم به لحاظ فرهنگی، اما فرصت‌های خیلی زیادی را هم در اختیار ما قرار داده است. ما ایرانی‌ها همیشه اهل ارتباط بوده‌ایم و ارتباط برای ما سودمند بوده است، برنامه‌های کاندیداهای محترم برای استفاده از فضای مجازی و پیشینه‌سازی فرصت‌هایی که فضای مجازی برای ما فراهم می‌آورد چیست؟

بهاره آروین عضو هیئت علمی دانشگاه بیان کرد: سوال من از نامزدهای محترم این است که سیاست شفاف آنها در مواجهه با فیلترینگ به ویژه فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی پرمخاطب چه هست؟ چگونه می‌خواهند مردم را از استفاده روزمره و دائمی از فیلترشکن بی‌نیاز کنند؟

سید سعید رضا عاملی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی پرسید: سواد مجازی، سواد هوش مصنوعی حداقل سه سطح مهم پیدا کرده است، اینکه بعضی از کاندیداهای محترم صرفاً فضای مجازی را بحث آن را صرفاً به فیلترینگ و غیر فیلترینگ مطرح می‌کنند به نظر می‌آید به ابعاد موضوع توجه نکرده‌اند، چقدر ابعاد و جزئیات این موضوع توجه کرده‌اید؟

۲۱:۱۱ زاکانی: جمع بین خانه‌داری، همسر داری و فرزند داری با فعالیت اجتماعی ممکن است

زاکانی در ادامه عنوان کرد: به‌عنوان پدر سه دختر و به‌عنوان یک همسر عرض می‌کنم که جمع بین خانه‌داری، همسر داری و فرزند داری با فعالیت اجتماعی ممکن است.

وی ادامه داد: ظرفیت عظیمی که در جامعه زنان وجود دارد مورد غفلت قرار گرفته است.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری خطاب به پزشک‌یان و پورمحمدی تصریح کرد: دوستان شما ۳۲ سال کشور را در دست داشتند باید پاسخ دهید. دهه ۶۰ و ۷۰ و ابتدای ۸۰ و ۹۰ کشور در دست دوستان شما بود و باید پاسخ دهید که چرا کار نکرده‌اید.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری افزود: با فرار رو به جلو که نمی‌توان پاسخ معتبر داد. خانم‌ها و دختران فرصت هستند. موضوع شایسته سالاری است. دولت خدمت حتماً بیش از دولت‌های قبل از خانم‌ها استفاده خواهیم کرد.

زاکانی تصریح کرد: با موضوع زنان نمی‌توان شعارهای رفتار کرد. زنان امنیت و نقش در جامعه می‌خواهند که اگر به آن‌ها داده نشود کشور متضرر می‌شود. حل بخش عمده معضلات کشور به دست زنان است.

وی عنوان کرد: اینکه امام راحل فرمود مرد از دامن زن به معراج می‌رود شوخی نیست و اعتبار است.

زاکانی بیان کرد: بین همسری و مادری و فعال اجتماعی، نه محبوس بودن را می‌پذیریم و نه ابزار بودن را می‌پذیریم.

وی در مورد سقط جنین، گفت: این مسئله جنبه اقتصادی دارد اما بیشتر مربوط به مسئله فرهنگی است.

زاکانی گفت: به لطف الهی در تحقق اصل ۲۷، ۲۶، ۹، ۸ قانون اساسی کاری خواهم کرد که با نهادسازی نوین، مردم کارشان پای صندوق‌های رأی تمام نشود، بلکه پس از آن مردم سالاری دینی تشدید شود.

۲۱:۰۷ قاضیزاده: هیچوقت در تاریخ نگاه ابزاری به زن نداشته‌ایم

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری تاکید کرد: زن بزرگ‌ترین سرمایه اجتماعی ما است و ما هیچوقت در تاریخ نگاه ابزاری به زن نداشته‌ایم. حاصل نگاه ابزاری به زن عاقبتش در فرهنگ غرب دیده می‌شود و موج شده الان آن‌ها مجبور به بازگشت به فرهنگ‌های خانواده محور شده‌اند.

قاضیزاده عنوان کرد: شهید رئیسی در سازمان ملل همه دنیا را به بازگشت به ارزش خانواده دعوت کرد لذا ما هم باید با جنبش‌های هم ارزش با خودمان ائتلاف کنیم. دلیل ندارد در هر ائتلافی تمام ارزش‌های جنبش‌های کشورها را قبول داشته باشیم. مثلاً در حوزه عدالت با کشورهای چپ هم ارزش هستیم برخی از کشورها مذهبی‌تر هستند در حوزه خانواده بر همان مبنا ائتلافاتی انجام دهیم.

وی افزود: باید مراقب باشیم ادبیات غلط ما را اسیر نکند زیرا زن پیشران و روش حل مسائل است. دغدغه بانوان ما هم حجاب نیست و این یک ظلم تاریخی به زن است در حالی‌که دغدغه اصلی بانوان تبعیض در فرصت‌ها است که باید آن را از بین ببریم.

قاضیزاده هاشمی ادامه داد: الان ۳.۵ میلیون ورزشکار داریم که ۴۰ درصدش زنان هستند؛ چقدر از امکانات ورزشی ما برای زنان است؟ جنس زن و مرد متفاوت است؛ نظام برنامه‌ریزی ما برای زنان و مردان باید متفاوت باشد. ما تنها کاری که کردیم زن و مرد را در مدارس جدا کردیم. درحالی‌که باید متناسب‌سازی امور هم صورت بگیرد.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: در دولت خانواده اعتباری برای خانواده‌ها در نظر گرفتیم. یک میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه که می‌تواند در اشتغال یا تأمین جهیزیه یا ازدواجش استفاده کند و یا در حوزه دیگری سرمایه‌گذاری کند. اگر زمینه بارداری و فرزندآوری را آسان کنیم همه خانم‌ها علاقمندند که حداقل دو فرزند داشته باشند.

۲۱:۰۳ جلیلی: حجاب برای حضور اجتماعی زن هست

جلیلی در ۴ دقیقه دوم از بخش اول، گفت: بحث مهمی که باید به آن

تاکید کرد این است که نباید اجازه داد نقش پرشکوه زنان ایران در عرصه‌های مختلف سانسور شود درباره اهمیت زن جایگاه آن در پیشرفت و جهش کشور صحبت کردم و حالا می‌خواهم بگویم که وظیفه دولت چیست رئیس جمهور چه نقشی دارد؟ یعنی همه زنان ایران باید ببینیم چرا نقش زنان خانه‌دار دیده نمی‌شود؟

وی ادامه داد: یک زن با تربیت صحیح فرزند و آرامشی که در خانواده ایجاد می‌کند فرزندی را به جامعه تقدیم کرده که پیشرفت بالندگی و موفقیت‌های کشور هستند و اگر دولت می‌خواست این کار را با کارمندان دولت انجام دهد باید چه میزان کارمند استخدام می‌کرد؟ خیلی از هزینه‌هایی که در دستگاه‌های دیوان سالاری نتیجه مشخصی ندارد و در حالی که زنان نقش مؤثری در جامعه ایفا کردند و ما برای آنها طرح مفصلی داریم.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: زنان کارآفرین بسیار ارزشمند هستند و باید نقش آنها به خوبی دیده شود، همینطور زنان بد سرپرست باید مورد توجه باشند. زنان عشایر نقش‌های مختلفی ایفا می‌کنند و علاوه بر نقش مادری و همسری در تولید نیز نقش آفرینی می‌کنند. این ارزش و عظمت را نباید سانسور کنیم و این وظیفه دولت است که اگر می‌خواهیم جامعه پیشرفت کند و می‌گوئیم خانواده سلول جامعه است دولت باید برای آن برنامه داشته باشد.

جلیلی افزود: برای تقویت خانواده طرح‌های مختلفی داریم. همه خانواده‌های ایرانی حتی آن‌هایی که خیلی مذهبی نیستند آزادی داشتن حریم عاشقانه در خانواده برایشان بسیار مهم است، ببینیم حجاب چه موضوعی دارد؟ حجاب برای حضور اجتماعی زن هست. حریم خانواده را تقویت می‌کند تا زن بتواند به بهترین شکل نقش خود را ایفا کند.

۲۰:۵۹ پزشک‌یان: این نگاه که زنان جنسیت دوم هستند باید اصلاح شود

مسعود پزشک‌یان در بخش دوم سخنان خود اضافه کرد: فکر کنم وضع خوب است، نمی‌دانیم چه می‌شود که نارضایتی در جامعه وجود دارد. از نظر اعتقادی با هرگونه زورگویی و برخورد خشن با هر انسانی به ویژه زنان مخالف هستم. کارهایی که در خیابان می‌شود یا ماشین‌هایی که گرفته می‌شود و آنچه در فضای مجازی اتفاق می‌افتد؛ چرا اعتراض نکردیم.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: کل خانواده من از دختر و خواهر و عروس گرفته با حجاب چادر هستند. ما که نتوانسیم در این سن اینها را تربیت کنیم و کلی هزینه کردیم آیا الان می‌توانیم درست کنیم؟ برخورد کردن و گرفت و برخی رفتارها خجالت‌آور است.

پزشکیان تصریح کرد: این نگاه که زنان جنسیت دوم هستند باید اصلاح شود. باید در عمل ثابت کنیم که به فکر آنها هستیم. در خیلی مسائل قصور داریم و الان زمان رأی‌گیری این حرفها را می‌زنیم.

وی اذعان داشت: بعد از فون همسرم برای هدایت دخترم، بحث می‌کرد به جای تحکیم با او کنار می‌آمدم که این چنین شد. با زور و دستور و قانون رفتار عوض نمی‌شود. همانطور که در گذشته نتوانستند به زور حجاب را از سر زنان بردارند حالا هم با زور نمی‌توانند حجاب روی سر بگذارند.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: نمی‌شود در دانشگاه و مدارس با نگاه تحکیمی برخی افراد، انتظار داشته باشیم پذیرفته شوند. ما داریم دختران خود را عقده‌ای می‌کنیم. حق نداریم با حقوق دانشجویی به زنان و دختران خود زور بگوییم.

۲۰:۵۴ قالیباف: شهر را با نگاه زنانه مدیریت کردیم

قالیباف تاکید کرد: حتماً بدپوششی و بی‌حجابی آفت خانواده و جامعه ما است و ما نباید اجازه دهیم که این اتفاق بیفتد، اما مهم این است که چگونه این کار انجام شود. الان آقای پورمحمدی اشاره کرد که لایحه عفاف و حجاب را پس می‌گیرم، اما این لایحه هنوز به قانون تبدیل نشده و در مسیر خودش است. همه بخش این لایحه هم به سمت کارهای ایجابی است.

وی در ادامه بیان کرد: همین الان اگر مشکلات است، همه می‌دانیم و زمانی که می‌گوئیم چگونه یعنی نباید با بی‌احترامی و تنش و خشونت در این زمینه کاری شود و هر کدام از این کارها محکوم است.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: زمانی که مسئولان مربوطه مثل مردم و جامعه و مثل خانواده‌ها این دغدغه را ندارند، این اتفاق می‌افتد. ما ۳۲ دستگاه داریم که قانون آنها را مسئول کرده و همه آنها هم نقش فرهنگی و پیشگیری را باید انجام دهند اما کارهای

خود را انجام نمی‌دهند و این کار در یک دستگاه یعنی پلیس خلاصه می‌شود.

قالیباف گفت: بعد اتفاقات اینگونه می‌افتد که هیچکدام از ما نمی‌پسنیدم و نباید هم این طور باشد و حتماً باید جلوی چنین رفتارهایی را بگیریم. ما در قانون خانواده و جوانی جمعیت بحث زن و خانواده را به تصویب رساندیم و بعد از ۱۵ سال که این موضوع در انتظار قانونی شدن بود، آن را به تصویب رساندیم.

وی تاکید کرد: قانون مبارزه با خشونت در منزل و بیرون هم موضوع بعدی است و ظلمی که به زنان می‌شود. این موضوع در کمیسیون‌ها تصویب شده و در صحن مجلس است و در دستورکار مجلس است تا مراحل و سیر قانونی خود را طی کند.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری اظهار کرد: زمانی که در شهرداری تهران بودم، مرکز مداخله برای زنان در نظر گرفتیم به این معنا که اگر زن در خانه مشکلی پیدا کرد و یک مرد ناجوانمرد پیدا شد و او را از خانه بیرون کرد به کجا برود؟ بنده این مرکز را ایجاد کردم و زنان با یک تلفن شب با آسایش به آنجا می‌آمد و کارش را دنبال می‌کرد که بعد دچار عارضه بعدی نشود.

قالیباف متذکر شد: ما شهدخت را برای دختران و شهربانو را برای اوقات فراغت زنان ایجاد کردیم. مهدکودک در همه محلها درست کردیم که زنان که همه کار خانه را انجام می‌دهند و باید بچه را هم نگه دارند، حداقل دو ساعت بچه خود را در مهد کودک بگذارند و بتوانند به خودشان برسند و یک استراحتی داشته باشند.

وی گفت: ورزش را برای زنان در نظر گرفتیم. ما مردان همه صبح جمعه کوه و استخر برویم و زنان چه؟ ما در زمان شهرداری استخرها را در دو بخش کنار هم درست کردیم تا زن با دخترش و با همسرش همگی در یک ماشین به استخر و ورزش و پارک بروند. پارک‌هایی را خاص بانوان در شهر ایجاد کردیم و در واقع شهر را با نگاه زنانه مدیریت کردیم، نه با یک نگاه مردانه و مردسالار.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری گفت: زنان سرپرست خانوار مسئول اقتصاد هستند و ما آنان را به شدت در حوزه اقتصاد و توانمندسازی تقویت کردیم و بیش از ۱۲۰ مرکز کوثر برای آنان درست شد و برخی از آنان به جایی رسیدند که هر کدام بیش از ۲۰۰ کارگر دارند و کارآفرین شدند. زن را در پلیس کاری کردیم که درجه نظامی گرفت.

جامعه هدف ما در برنامه هفتم خانواده است و سفره خانواده نباید کوچک شود.

۲۰:۵۰ پورمحمدی: لایحه عفاف و حجاب را پس می‌گیرم

پورمحمدی گفت: یکی از مسائل مهم در جامعه ما پوشش و حجاب است و یک دغدغه جدی است. حکم شرعی و قانونی است. بیش از چهل سال است که همه تلاش می‌کنیم برای پوشش رسمی و اسلامی، هم مردم را قانع کنیم هم سبک مناسبی ترویج کنیم.

وی گفت: از بیت‌المال در برنامه‌های مختلف هزینه کردیم. در مدارس، دانشگاه‌ها، صداوسیما و... هزینه کردیم اما به چیزی که می‌خواستیم نرسیدیم. باید سطح توقع‌مان را مشخص کنیم. با تعاریف مختلف، عده‌ای می‌گویند به آنچه که می‌خواستیم نرسیدیم. چه کسی مقصر است و باید توبیخ شود؟ دست‌اندرکاران، مجریان، مربیان، سخنوران یا مردم یا جوانان یا دختران یا بانوان ما؟ این مسئله خیلی مهم و حساس است.

وی گفت: من به صورت جدی به تعامل فرهنگی معتقدم و باید نگرانی اساسی داشته باشیم. بخش بزرگی از این سبک‌های متفاوتی که در جامعه وجود دارد و ما نمی‌پسندیم، بخاطر اعتقادات نیست بلکه بخاطر لجبازی است. زنان و دختران ما نجیب و عفیف‌اند. اگر در خانه، مدرسه، خیابان و... با زن و دخترمان ستیز کردیم پیروز می‌شویم؟ این زبان می‌تواند موفق شود؟ ما باید در خانه و مدرسه و اداره این کار را سامان دهیم که ناچار نشویم پلیس و بسیجیان از جان بهترمان که شرف نظام هستند را درگیر صحنه‌های تلخ کنیم که بسیار ناگوار است.

وی افزود: همه بزرگواران از رهبری و مراجع و متدینین و... دغدغه حجاب و دین داشتند. اما می‌دانیم که این مسئله بسیار پیچیده و حساس است و نمی‌توان با برنامه و بدون حساب و کتاب و با روش‌های تند با آن برخورد کرد. این درست نیست. چرا اینقدر کشیدیم که پاره شد؟ ادامه دهیم؟ ما در همه جا مثل خانه و مدرسه باید حرکت زنان را حفظ کنیم. موضوع زن، حجاب و عفاف، جایگاه زن ایرانی نقطه قوت ماست. اشتباه نگیریم.

این کاندیدای ریاست جمهوری خاطرنشان کرد: قرار من به شما بانوان و دختران است که اگر موفق به اخذ رأی شما و اعتماد شما شدم حتماً لایحه عفاف و حجاب را پس می‌گیرم و در دولت با کارشناسان و صاحب‌نظران و دلسوزان و خانم‌ها مفصل بحث می‌کنیم که برای حل این مشکل چه ضوابطی را تعریف کنیم و متعهد می‌شوم که به نحو درست تعقیب کنم که هماهنگی لازم را انجام دهم و مطمئناً موفق خواهیم شد

با هزینه کمتر.

۲۰:۴۵ زاکانی: نوع مواجهه با بیحجابان جز از طریق احترام و مواجهه درست قانونی میسر نیست

علیرضا زاکانی کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری در مناظره سوم ضمن تسلیت سالگرد شهادت شهید چمران، اظهار داشت: ولادت امام هادی (ع) را تبریک می‌گویم.

وی ادامه داد: اساس دولت خدمت اجرای قانون اساسی است. بسیاری از حرفه‌هایی که گفته می‌شود جنبه شعاری دارد اما اسلام جایگاه رفیع زن و دختر را آن‌گونه قرار داده که زن و دختر یک فرصت هستند و مسئله نیستند.

وی افزود: دو بسته خاص یکی ناظر به سبک زندگی و پاسخ معتبر به نیاز مردم و دیگری ناظر به پیشرفت و آبادانی کشور را در دستور کار قرار داده‌ایم. در بخش اول سه بخش دارد که یکی رفاه، یارانه و معیشت و اشتغال است. در بخش دوم ناظر به ازدیاد جمعیت است که در اینجا هم تکلیف مشخص است و دنبال کنیم که زن در کنار همسری ونادری پیشتازی عرصه اجتماعی را داشته باشد که البته این همان دغدغه رهبری است.

زاکانی گفت: در نظام اسلامی خانواده یک خانواده منفعل نیست بلکه یک سلول کنش‌مند است که هم کنشگری می‌کند و هم دیگران را به کنشگری وا می‌دارد.

وی با اشاره به ارتقای آزادی، امنیت و حفظ حریم مردم، گفت: امام راحل در دهه شصت یک بیانیه ۸ ماده‌ای را صادر کرده که حریم خصوصی را از حریم عمومی جدا کرده است. در حریم خصوصی هیچکس حق ندارد دخالت کند.

وی افزود: در حوزه اجتماع هم موضوع حریم عمومی است که در اینجا هم قانون حاکم است. در مورد حجاب باید بگوییم که این موضوع هم شرعی است و هم قانونی؛ اما نوع مواجهه با بیحجابان جز از طریق احترام و مواجهه درست قانونی میسر نیست.

۲۰:۴۱ قاضیزاده: کاپشن صورتی نماد خشونت غرب آدم‌خوار است

سید امیرحسین قاضیزاده هاشمی نامزد چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ابتدای مناظره گفت: یاد و خاطره شهدای انقلاب و شهدای خدمت را گرامی می‌دارم. امروز تولد ریحانه دختر کاپشن صورتی با گوشوارک قلبی است. کاپشن صورتی نماد خشونت غرب آدم‌خوار است.

وی افزود: نگاه غرب به زن در کشتار ریحانه‌ها و دختران ما در غزه دیده می‌شود. خانواده واحد بنیادین جامعه است و کانون اصلی تعالی انسان است.

قاضیزاده هاشمی ادامه داد: برخی برخوردهای شعاری با موضوع زن که هر از چند گاهی در انتخابات مطرح می‌شود و عده‌ای با نگاه سیاسی موضوعات زن را در انتخابات بیان می‌کنند کاری ندارم و سو استفاده انتخاباتی است.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، گفت: ایران مهد خانواده است و زن هم بزرگ‌ترین سرمایه اجتماعی ماست. عاقبت نگاه جنسی به زن در غرب امروز خود را نشان می‌دهد. آن‌ها هم مجبورند به ارزشهای خانواده محور برگردند.

وی افزود: امروز باید میدان‌دار حمایت از خانواده در جهان باشیم. این را شهید رئیسی در اجلاس سازمان ملل شروع کرد. در جهان باید با تمام جنبش‌های هم ارزش با ما در موضوع خانواده ائتلاف کنیم. دلیلی ندارد همه ارزش‌هایشان را قبول داشته باشیم ولی می‌شود در برخی موضوعات ائتلاف کرد.

قاضیزاده هاشمی تأکید کرد: زن یک مسئله نیست؛ یک فرصت و پیشران است. دغدغه بانوان ما حجاب نیست؛ این یک مغالطه است. ظلم تاریخی به بانوان شده؛ بعضی متحجرانه و بعضی جنسیت‌زدگی و با شعار آزادی، مسئله بانوان ما تبعیض است.

۲۰:۳۶ جلیلی: دشمن بر روی زن که نقطه قوت ماست متمرکز شده

سعید جلیلی که طبق قرعه‌کشی انجام شده در صندلی شماره چهار نشسته است، در بخش ۴ دقیقه‌ای بخش اول مناظره حول محور سبک زندگی، تحکیم بنیاد خانواده و افزایش نرخ موالید، گفت: خدمت مردم عزیز سلام عرض می‌کنم به ویژه زنان بزرگوار و قهرمان این مرز و بوم، بسیاری از

موفقیت‌های کشور ما مرهون زنان است نقش آفرینی که زن مسلمان در عصرهای مختلف داشته است. در کتاب خاطرات مرگان شوستر در ۱۰۰ سال قبل که ۱۱ ماه در ایران بود، بیان کرده من وقتی عزم و نفوذ زنان مسلمان را می‌بینم آیا جا ندارد به عزت زن محجبه ایرانی درود بفرستیم؟

وی ادامه داد: دشمنان در سال‌های اخیر بر روی زنان متمرکز شده‌اند و آیا این یک نقطه ضعف در انقلاب ما بوده و یا یک نقطه قوت و عمیقاً معتقدم که تمرکز آنها به این دلیل است که می‌دانند که این یک نقطه قوت انقلاب اسلامی و مردم است که مردم با آن می‌توانند توانمندی‌ها، قدرت و موفقیت‌های خود را به رخ بکشند.

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: غرب در موضوع زن به بن‌بست رسیده است و به چالش‌های جدی رسیده که خودشان در مقالاتشان به آن اعتراف دارند و همان کسانی که امروز در برابر کشتار ده‌ها هزار زن در غزه و فلسطین سکوت می‌کنند بلکه با قاتلان عکس یادگاری می‌گیرند یکباره در موضوع زن در ایران بسیار فعال می‌شوند چرا چون آنها قوت و موفقیت ما را در عرصه مقاومت و پیشرفت می‌بینند. چرا که نیمی از جمعیت خودمان را که زنان بودند کنار گذاشتیم و آنها می‌دانند که زنان را با قدرت و الگوی جدید وارد صحنه کردیم و مدلی را به جهانیان نشان می‌دهیم که همه آنها متحیر مانند. یک زن مسلمان کارآفرین و مادر نمونه در عرصه‌های مختلف موفقیت خود را نشان می‌دهد.

جلیلی افزود: بحث من این است که آن چیزی که زنان ما از آن نگران هستند که چرا نقش زن و نقش آفرینی زن سانسور می‌شود. ما امروز موفقیت‌های بزرگی در کشورمان داریم که توسط زنان رقم می‌خورد و البته مادران شهدا و همسران گرامی شهدا در جایگاه خود و زنان کشور ما موفقیت‌های بزرگی را رقم زدند ما زنان دانشمند و ارزشمندی را داریم که در عرصه‌های علمی فعالیت می‌کنند. به تازگی از شرکت هوایی مینا بازدید کردم و دیدم که نیمی از ۲۵۰ کارشناس ارشد، زن بودند و کارهای بزرگی را انجام می‌دهند و در عرصه‌های مختلف شاهد هستیم که زنان با عفاف و حیا نمونه دقیق و مؤثری را به جهان نشان می‌دهد.

وی گفت: به عنوان معاون اروپای وزارت امور خارجه به نروژ رفته بودند و آنجا یک خانم دیپلمات نروژی در ایران دوره‌ای را تحت عنوان فقه و مبانی حقوق تحصیل کرده بود و می‌گفت شما چرا از این

قوت‌های خودتان دفاع نمی‌کنید و آنها را عرضه نمی‌کنید؟ اینها می‌تواند بسیار قوی باشد. شهید حاج قاسم سلیمانی در وصیت‌نامه خود این رابطه بیان کرده بود که من از نامزدها می‌خواهم که همانند پدران جامعه به مسئولیت خود پیرامون حراست از جامعه توجه کنند نه با بی‌مبالاتی به خاطر احساسات و جلب برخی از آرای احساسی زودگذر از اخلاقیاتی حمایت کنند که طلاق و فساد را در جامعه توسعه دهد و خانواده‌ها را از هم بپاشاند. این وصیت‌نامه حاج قاسم عزیز ماست که جان خود را برای دفاع از این سرزمین و زنان این سرزمین فدا کرد در مقابله با داعش و مقابله با تحجر، اما این قدرت می‌فهمد که نقطه قوت ما چیست؟

۲۰:۳۲ پزشکیان: تئوری گفتن کار ساده‌ای است باید عملی این‌ها را نشان داد

مسعود پزشکیان نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در بخش اول سومین مناظره انتخاباتی با محوریت «موضوع فرهنگی و اجتماعی» اظهار داشت: این‌جور که ما می‌گوئیم باید وضع خوب می‌شد و نمی‌دانیم چه شد که اوضاع زن و دختر به این شکل در آمد. باید از مهد و مدارس این آموزش‌ها و توانمندی‌ها آغاز شود. ریشه این‌ها در آموزش و پرورش است.

وی عنوان کرد: در زندگی با همسر خود چهار فرزند داشتیم و هر دو درس می‌خواندیم و کار کردیم. با هم بالا آمدیم. در خیابان وقتی برخوردها را با زنان و دختران می‌بیند و با اعتراض حتی برای آدم پرونده برایمان باز می‌کنند. واقعیت این است که این‌ها از دامن ما پرورش یافتند. آدم نمی‌تواند بپذیرد این برخورد مشکل را حل می‌کند.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: لایحه تأمین امنیت زنان را هنوز در مجلس رسیدگی نکردیم. احترام در عمل و واقعیت اجتماعی است. وقتی حقوقشان نادیده گرفته می‌شود وظیفه ما این است که بپرسیم چرا این‌جور رفته می‌کنید. حرف خدا است که با آنها با ملامت برخورد کنید. برخورد ما با این قشر و جامعه اخلاقی است.

پزشکیان خاطرنشان کرد: این نگاه ما باید اصلاح شود. باید برگشت و دید چگونه در محله، مدرسه و مسجد چگونه آن‌ها را آموزش دادیم که این چنین شدند. حقوقی که به معلمان می‌دهیم و تبعیضات وحشتناک موجود منجر می‌شود آدم‌ها با هم بجنگند. برای این‌که این‌ها درست شود

باید به ریشه‌ها بپردازیم و در عمل به آنها بپردازیم. تئوری گفتن کار ساده‌ای است باید عملی این‌ها را نشان داد.

۲۸:۲۰ قالیباف: ایران قوی مستلزم داشتن خانواده قوی است

قالیباف بیان کرد: بدون شک امروز خانواده مهم‌ترین جایی است که باید مورد توجه دولت‌ها باشد و مخصوصاً در دولت چهاردهم خانواده مورد توجه ما است.

وی بیان کرد: انقلاب اسلامی بر این باور است که آن جایی که باید مورد توجه باشد، خانواده است که می‌تواند بر مشکلات فائق شود و اگر ایران قوی می‌خواهیم، خانواده قوی باید داشته باشیم. اگر خانواده عنصر و سلول اصلی جامعه ما است، زن محور این حرکت در خانواده است و نقش زن برای ما بسیار مهم است.

نامزد انتخابات ریاست جمهوری ادامه داد: ما نگاه نابرابری جنسیتی را قبول نداریم و عدالت جنسیتی در اولویت ماست و نقش زن برای ما بسیار مهم است. زن به عنوان همسر، مادر و مادر خرج در خانه است. امروز هر بی‌تدبیری و هر مشکلات اقتصادی که وجود دارد، این زن است که در خانواده جبران همه کاستی‌ها را از سطح ملی تا خانواده انجام می‌دهد.

قالیباف تاکید کرد: مادر تنها کسی است که غم‌گسار خانواده است و حتی زمانی که فرزندان خود را بزرگ می‌کند، هنوز دغدغه شغل و خانواده و خانه آنها را دارد. امام ما و شهدای ما این فرصت را فراهم کردند که خانم‌ها به اجتماع آمدند و بنده در دولت چهاردهم این قول را می‌دهم که به گونه‌ای عمل کنیم که زن‌ها را در یک دوراهی قرار ندهیم که به آنها بگوییم که یا زن خانه‌دار باشید یا رشد اقتصادی، علمی و تحصیلی در جامعه داشته باشید و هر دو را باید حتماً برای زنان بدون شک فراهم کنیم و خودشان باید انتخاب کنند و قدرت انتخاب باید به زنان دهیم.

وی تاکید کرد: زمانی که نشستی درباره زنان می‌گذاریم همه می‌نشینیم و درباره زنان تصمیم می‌گیریم. معمولاً هر جلسه‌ای که می‌گذاریم، ذی‌نفعانی دارند و مجموعه و قشری دارد و از آنان دعوت می‌کنیم اما در موضوع زنان متأسفانه غفلت اتفاق می‌افتد. بنده بر این اعتقادم که در دوران کرونا زنان ما در خانواده مسئول اقتصاد بودند، معلم

بچه‌ها بودند و پرستار بودند و این اهمیت زن را نشان می‌دهد و زن پیشران پیشرفت ایران است.

۲۰:۲۴ پورمحمدی: کعبه زنان ما و سبک زندگی زنان ما را هالیوود تعیین می‌کند

پورمحمدی گفت: امام خمینی صفحه جدیدی را در تاریخ ایران به حضور زنان رقم زد. امام زنان را در همه عرصه‌های اجتماعی به صورت فعال وارد کرد. امام انقلاب و جنگ را با زنان سامان داد و پیروز کرد. وی افزود: سه نگاه در رابطه با زنان مطرح است:

۱. حضور ابرازی برای بی‌بندوباری که زنان ایرانی ما این نگاه را نمی‌پسندند.

۲. حضور حداقلی و با اضطرار زنان که هر وقت فرصت شود زنان را باید حذف کنند.

۳. نگاه امام خمینی که نگاه واقعی و جدی و تأثیرگذار و باوقار و تأثیرگذار زنان در اجتماع و سبک زندگی تراز اسلام و نظام اسلامی.

وی گفت: در جمهوری اسلامی زنان پیشرفت زیادی داشتند اما به جایگاه واقعی خود نرسیدند. مثلاً مجلس شورای اسلامی می‌خواهد برای همه جامعه ما تصمیم بگیرد. نصف جامعه ما زنان هستند. سهم زنان در مجلس چقدر است؟ این همه زن متخصص صاحب نظر فعال مبتکر داریم و نمی‌توانند خودشان برای خود تصمیم بگیرند و این نشان می‌دهد که هنوز به زنان اعتماد نداریم و باور نکردیم و توقع داریم آنها ما را باور داشته باشند و سبک زندگی که ما به مصلحت میدانیم آنها بپذیرند و به حوزه‌های دیگر سوق پیدا نکنند؟

این کاندیدای ریاست جمهوری خاطر نشان کرد: کعبه زنان ما و سبک زندگی زنان ما را هالیوود تعیین می‌کند. برنامه‌ای برای زنان نداریم. فرهنگ صحیح، زبان عقلانیت، زبان عاطفه و لطافت و رضایت و انتخاب است. اما عده‌ای جای زبان اعتماد و رضایت را با زبان تهدید و باتوم اشتباه گرفتند. اگر زبان فرهنگ خودش را با زبان باتوم عوض کند جوازش فحش و ناسزا و درشت‌گویی است. پیامبر فرمود زن لطیف است. نمی‌شود با خشونت و تحمیل با او رفتار کرد. همانطور که شهید سلیمانی گفت دختران و پسران فرزندان ما هستند. من پورمحمدی ناچار بودم در سخت‌ترین مسئولیت‌ها اشداً علی‌الکفار باشم، بر جوانان و دخترانمان رحماء و ذلیل و خاکسار باشیم. همانطور که شهید رئیسی

رفتار کرد.

۲۰:۰۱ آغاز سومین مناظره

سومین مناظره نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم از دقایقی پیش با اجرای سرود ملی کشورمان و قرائت آیاتی چند از کلام الله مجید با موضوع فرهنگی در استودیوی محل مناظره‌ها آغاز شد.

قالیباف، زاکانی، قاضیزاده هاشمی، پورمحمدی، جلیلی و پزشکیان به ترتیب برای شرکت در مناظره سوم وارد استودیو ۱۱ سیما شدند.

مهدی خسروی مجری برنامه مناظره ابتدا بیان کرد: مرکز تحقیقات سازمان صداوسیما بار دیگر اعلام کرد که فقط و فقط صحت نظرسنجی‌هایی را تأیید می‌کند که این مرکز رسماً در رسانه ملی اعلام و منتشر کرده باشد. در روزهای گذشته در فضای مجازی نظرسنجی‌های جعلی به صداوسیما نسبت داده شده که بر اساس آن‌ها جایگاه‌ها و درصدهایی به نامزدهای ریاست‌جمهوری نسبت داده شده است. مرکز تحقیقات صداوسیما پیگیری‌های حقوقی نسبت به عاملان این موارد جعلی را برای خود محفوظ می‌دارد.

وی همچنین بیان کرد: اعضای کمیسیون تبلیغات انتخابات ریاست‌جمهوری در استودیوی مجاور حضور دارند و تا انتهای برنامه مناظره را همراهی می‌کنند و در جایی که نیاز باشد، مجری می‌تواند در جریان مناظره مداخله کند.

خسروی همچنین از نامزدها درخواست کرد که زبان فارسی را پاس بدارند.

در بخش اول مناظره سبک زندگی، تحکیم بنیاد خانواده افزایش نرخ مولید و کاهش آسیب‌های اجتماعی برخی از سرفصل‌هایی است که برای ارتقا هویت ملی با طرح پرسش‌هایی هدف گذاری شده است. و پرسش‌های مردم و کارشناسان که از پیش ضبط شده بود، پخش شد.

در بخش اول مناظره نامزدها به این پرسش پاسخ می‌دهند که برنامه شما برای کاهش آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی به ویژه در حوزه سبک زندگی و تقویت سرمایه اجتماعی مانند خانواده افزایش نرخ ازدواج و جمعیت چیست؟

مردم پرسیدند: از رئیس‌جمهور آینده این سوال را دارم که من که

فرزند کوچک دارم و شاغل هستم برای مهدهای ارزان قیمت و مناسب چه برنامه‌ای دارد؟

برای آینده و ازدواج جوانان رئیس جمهور چه برنامه‌ای دارد؟ حتی جوانانی که وضع مالی خوبی دارند تمایلی برای ازدواج ندارند؟

ما به این وضعیت اعتراض داریم باید چگونه اعتراض خود را نشان دهیم که جزو اغتشاش محسوب نشویم و حقمان را دریافت کنیم؟

لیلا مجدانی کارآفرین و جامعه‌شناسی زنان، پرسید: مظاهر آسیب‌های سبک زندگی در جامعه امروز را چه مواردی می‌بینند؟ و آیا راهکارهایی برای آسیب‌ها در برنامه‌های خود دیده‌اند؟

فتح الهی مدیر کانون جوانی جمعیت نیز پرسید: حل مسئله آمار بالای سقط جنین در کشور را از راهکارهای حل شکل جمعیت در کشور می‌دانیم و برای حل آن راهکار در نظر دارید؟

فاطمه رحمانی فعال حوزه زنان گفت: برای مقابله با پدیده بی‌حجابی غیر از رویکرد و راهکار فرهنگی چه راهکار دیگری مد نظر شما هست؟